

Világ proletárjai egyesüljete!

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

IX. ÉVFOLYAM. 204. SZÁM.

ÁRA: 50 FILLER

VASARNAP, 1952 AUGUSZTUS 31.

A MAI SZÁMBAN

Az egységes, független, békeszerető, demokratikus Németországért (2. o. oldal). — Mórlic Zsigmond emlékezete (3. oldal). — A vitavezetés módszere szerepe a politikai iskolákon (4. oldal). — Korlátlanul hozzáférhető és vághat hízott sertést az a termelő, aki teljesítette sertésbeadási kötelezettségét (5. oldal). — A kommunizmus építésének országából (6. oldal). — Építők napja (7. oldal). — Rigolitto (8. oldal).

Az új iskolai év küszöbén

Szeptember elsején az egész országban mindenütt megkezdődik az új tanév. Iskoláink ismét benépesülnek tanulnivalókkal. A paraszt- és értelmiségi fiatalokkal. Ebben az évben is sok ezer olyan fiatal él azzal a fogával, amit Alkotmányunk biztosít minden tanulnivaló fiatal számára. Az idel tanévben megkezdett feladatok várnak mind pedagógusainkra, mind tanulóifjúságunkra. A béke és háború erői közt egyre élesebb harc idején, szocialista építésünk rohamosan növekvő ütemében a tanulmányi színvonal emelése, az iskolai fegyelem megszilárdítása, a hazafias szellemű nevelés elmélyítése áll az oktatási munka középpontjában.

Kulturális forradalmunk egyre gyorsuló kibontakozásának időszakában tudatosan és tervszerűen még magasabbra kell emelni az oktatás színvonalát, fokozottabb gondot kell fordítani a kitűnő, jeles és jó tanulmányi színvonalat elért tanulók számára emelésére, ezzel együtt a bukások, a gyengébb osztályzatok számának legkisebbre való leszorítására.

Az elmúlt években a tanulmányi színvonal emelésére sokkal nagyobb gondot fordítottak iskoláink, de még fokozottabb mértékben gondoskodni kell arról, hogy tanulnivalóságunk gondolkodása, egész magatartása hazaszeretettel, a Szovjetunió szeretetével, az ellenség elleni eszterhetetlen gyűlölettel tükröződjön.

A Központi Vezetőség útmutatását követve az új tanévben az oktató-nevelő munka középpontjába az ifjúság erkölcsi nevelését, a szocialista hazafiságra való nevelést kell állítani. A nevelők járjanak élen a kozmopolita, nacionalista, sovinszta, pacifista, cinikus szellem elleni küzdelemben, leplezzék le és gyökerestől irtják ki a szocializmus megnyilvánulásait. Neveljék a fiatalokat arra, hogy felismerjék a klerikális reakció lélekmérgező káros hatását.

Megyéink oktatási csoportjai és oktatási előadói érezzék át az új feladatok teljes jelentőségét. Hatalmas szocialista építőmunkánk nemcsak ipari és mezőgazdasági dolgozóinkra — oktatásügyünk dolgozóira is fokozottabb feladatokat ró, amelyeket meg kell növekedett öntudattal, még nagyobb lelkesedéssel kell megoldani.

Jól tanítani a nevelőknek, jól tanulni a tanulóknak, céltudatosan és kérielhetetlenül harcolni népi demokrációnk minden ellenességével szemben — legyen minden nevelő és tanuló becsületbeli ügye az új iskolai évben. Az élenjáró szovjet pedagógia eredményeinek alaposabb tanulmányozásával, több gyakorlati útmutatás alkalmazásával érhetik csak el pedagógusaink a kitűzött célt.

Pártunk II. kongresszusán Révai József elvtárs közoktatásunk egyik legfontosabb feladatának tűzte ki: „Meg kell javítanunk az iskolai oktatás színvonalát.”

Szovjet és népi demokratikus lapokat árusít a posta

A nagy érdeklődésre való tekintettel a posta központi hírlapiroda szeptember 1-től a szovjet lapok mellett népi demokratikus és

Közoktatási kormányzatunk az elmúlt nyáron is továbbképző tanfolyamok szervezésével nyújtott segítséget a pedagógusoknak, hogy tovább szélesítsék ismereteik körét és elsajátíthassák az élenjáró szovjet pedagógusok oktató és nevelő módszereit. A tanulmányi színvonal tekintetében fokozni kell az igényeket, de ugyanakkor nagyobb segítséget kell adni a tanulóknak magasabb színvonalú tanítással, az órákra való gondosabb felkészüléssel és a korrepetálás jobb megszervezésével.

Az igazgatók az új iskolai évben alakítsanak ki jó nevelő közösségeket, ahol az egyes nevelők külön-külön ismerik feladataikat és minden apró munkából is arányosan kivesszék részüket. A klerikális reakció elleni harcban értünk el eredményeket. További szívós nevelő munkára van szükség, hogy eredményeinket ne csak megszilárdítsuk, hanem tovább is fokozzuk.

A DISZ- és úttörő szervezetek is hathatósabban segítsék a közoktatási feladatok megvalósítását, többek között a gyengébb tanulók segítségével, a fokozottabb felelősségért kialakításával. Az iskolákban alakuljon ki olyan légkör, amelyben szívesen a fegyelmetlenség, az indokolatlan óramulasztás, a késés, a hanyag tanulás. Tanulóifjúságunk évről évre sokat fejlődik öntudatában, ennek a fejlődésnek meggyorsítása az új iskolai év legfőbb célkitűzése.

Nevelők és tanulóifjak tartásuk szem előtt, amit Farkas Mihály elvtárs mondott a Központi Vezetőség június 28-i ülésén: „Csak bátor, tettekre, minden elpuhultságtól, kényelmességtől, a nép ügye iránti közömböségtől mentes ifjúság alkalmas arra, hogy az új szocialista világ építője és védelmezője szerepét méltóan betöltsék... Ki kell rejleszteni fiatalágunkban annak a tudatát, hogy az új magyar nemzeték történelmi küldetése, hogy pártunk vezetése alatt az új, szocialista magyar haza lelkes, fegyelmetlen, akadályt nem ismerő építője és ha kell, hő védelmezője legyen. Népünk ezeréves történelmi folyamán egyetlen új nemzedéknek sem jutott ilyen magaslatos feladat ösztályrésztül.” Szocialista építésünk nagy munkájára, a belső és külső ellenség elleni harcra edzett, a tudományok széles körében jártas, a felszabadító Szovjetunió és országépítő, munkánkat irányító, hatalmas pártunk iránt hűséges fiatalokat neveljenek iskoláink.

A tanuló fiatalok a maguk munkaterületén, az iskolában elért kiváló eredményekkel járuljanak hozzá, hogy a magyar ifjúság elnyerje azt a megtisztelő címet, hogy népünk szeretett vezérének, Rákosi elvtársnak ifjúsága. Az új iskolai év küszöbén lebegjen az ifjúság előtt Lenin elvtárs tanítása: „az ifjúság feladatait, általában a kommunista ifjúsági szövetségek feladatait különösképpen egyetlen szóval így lehetne kifejezni: — tanulni!”

haladó nyugati lapokat is árusít minden megyeszékhelyen. Az említett külföldi sajtótermékek bármelyik postahivatalnál megrendelhetők.

Hajdú-Bihar életéből

Élveztem lett a debreceni orvostudományi egyetem

Fényesen csillog az augusztusi napfényben a debreceni orvostudományi egyetem kapuján az élüzem jelvény: a kőműves dolgozó kiváló munkáját hirdeti. Becsületos munkával érték el ezt a szép kitüntetést a pécsi, szegedi és a budapesti orvostudományi egyetemekkel szemben. Még 1951 őszén indult meg a versengés az orvostudományi egyetem között, amely egészen júliusig, a tanulmányi év bezártaig tartott. Mint a tegnapi érkezett leirat közölte, — a debreceni egyetem érte el ebben a nemes küzdelemben a legjobb eredményt.

Folyt a verseny a klinikatelepen az egyes intézetek között is. Különösen a kórbontani intézet, a bőrklinika és a műszaki üzemek jártak élen a versenyben — megelőzték a többi intézeteket.

A diákokhozokba szombaton megérkeztek a tanulók

Hajdú-Bihar megyében ebben az esztendőben megnövekedett a diákokhozok száma. Az elmúlt évben még csak 11 diákokhozok volt most már azonban 13 működik. Püspök-ladányban szeptember elsején nyílik meg az óvónőképző diákokhozok, Debrecenben pedig a Kossuth-gimnázium (volt Dóczi) 160 személyes leánykollégiuma 240 személyes állami leánykollégiuma bővült. Átszervezésel a különböző ipari technikumok leánytanulói részére külön kolégium létesült Debrecenben. Ebben több mint 100 diákleányt lehet elhelyezni.

Szombaton délelőtt a diákokhozok lakói már javarészt megérkeztek új kicsinosított otthonukba. Az ipari technikumok leány diákokhozokhozok kapuján az a felirat állt: „Köszöntünk benneteket új otthonukba.”

Erősödik a nyírábrányi Béke tszcs

Az elmúlt évben 17 taggal alakult meg Nyírábrányban a Béke tszcs. Szorgalmasak voltak a tagjai, az idén jóval több termést takarítottak be, mint ha egyénileg dolgoztak volna. Nyírábrány dolgozó parasztsága előtt bebizonyították a szövetkezeti gazdálkodás fölényét.

Dohányipari technikum nyílik Debrecenben

Szeptember elsején délelőtt nyílt meg kapuit az újonnan létesült debreceni Dohányipari technikum, az ország jelenleg egyetlen dohányipari technikuma. Az első napokban a Dohánybevételekben, majd szeptember 15-től kezdve az Irtányi utca 1-3. szám alatt épülő szép épületben tanulnak a fiatalok. Az épület átalakítása néhány napos késéssel szenved, — azonban most már serény munka folyik. Szombaton például már a belső szerelési munkákat végezték. Nagyon szép, modern, egyemeletes iskolában tanulnak majd ott a fiatalok. Négy tanterem lesz, ezenkívül biológiai fizikai, kémiai szertárak laboratóriumok és egy 24 méter hosszú torna-erem.

Az új dohányipari technikumba az általános iskola nyolc osztályát elvégezték jelentkezhetnek. Eddig 76-an iratkoztak be, akiknek fele fiú, a fele lány. Négy évfolyamos az iskola amelynek élvégzése után a dohánytermelés, beváltás, kiképzés és feldolgozás vonalán mint művezetők, segédművezetők, műnősegi ellenőrök dolgozhatnak a volt tanulók. A legjobbakat a tudományos kutatás szolgálatába állítják — egyetemre küldik.

Emelkedő teljesítmények a Ruhagyárban

Alkotmányunk napja tiszteletére indult verseny befejeztével nem pihentek meg a dolgozók az elért eredmények babérjain a Ruhagyárban, hanem újabb sikerek, újabb győzelmek elérésére törekedtek. Ezt bizonyítja az is, hogy napról-napra jobb teljesítmények születtek a Domb utcai üzemben.

Szombaton a második műszak alatt a 12 munkással dolgozó XV-ös szalag este nyolc óráig 109,7 százaléka teljesítette tervét — az előzőnap 108 százalékkal szemben. Több szoknya került ki a dolgozók keze közül, mint pénteken. Az I-es szalag pongyolát készítő, Pénteken 106,3 százalékkal, tegnap este 109 százalékkal volt az eredmény. Egy százalékos emelkedést ért el a Béke teremben dolgozó VI-os szalag is.

Egy nap a Háziipari KTSz-ben

A Háziipari KTSz izléses kivétel, a dolgozók minden igényét kielégítő készítményeit egyre többen ismerik meg Debrecenben és a megyében. Kifogástalan, jó munkát végeznek a szövetkezet tagjai és nemcsoda, hogy napról-napra nagyobb forgalmat bonyolít le a KTSz Kálvin-tér 2. sz. alatti üzlete. Szombaton is sok dolgozó kereste fel a Háziipari KTSz-t: négy darab gyöngyszöveget, 12 vörös versenyzászt, a Debreceni Rövid és Kötöttáru Nyakveszkeskedelmi Vállalatnak 86 darab himzett türos kabátot és 55 pár késztyűt adtak el. Nagy keletje volt a gyermekkabátoknak, a kishűhárknak, díszpárnáknak is.

A Debreceni Sertés-tenyésztő és Hízaló Vállalat sikere

A Magyar Népköztársaság minisztertanácsa és a SZOT elnöksége megjutalmazta azokat az intézményeket, vállalatokat, amelyek ki-tűntek az 1952. évi terv első félévi és az Alkotmány ünnepe tiszteletére indított szocialista munkaversenyben. Szombaton került nyilvánosságra a legjobbak listája, amelynek alapján a kohászatban a DIMAVAG Gépgyár, a bányászban és energiatermelésben a Borsodi Szénbányászati Tröszt, az építőanyagiparban a Kőbányai Téglagyár, a magassépítés területén a Sztálinvárosi Gyárépítési 26/1, a könnyűiparban a Kelenföldi Textilkombinát, az élelmiszeriparban a Budapesti Csokoládégyár, a közlekedésben a MÁV kaposvári állomás, a posta területén a Postaalközpont Vállalat, a mélyépítőiparban a Betonút-építő Vállalat, a helyiiparban a Hódmezővásárhelyi Majolika Gyár, a begyűjtés területén pedig a Vasmegeyi Terményforgalmi Vállalat lett a munkaverseny győztese.

A debreceni vállalatok közül a begyűjtésben a Debreceni Sertés-tenyésztő és Hízaló Vállalat második lett. Fialásj tervét az első félévben 112,5 százaléka, választási ma'ac tervét 116,7 százaléka, hízalási üzemanyag nyereségbefizetési tervét pedig 108,3 százaléka teljesítette. A vállalat dolgozói diszkolevet és pénzjutalmat kaptak.

Új sporttelepet avattak a Bethlen-utcán

Tegnap délután háromnegyed 4 órakor ünnepélyes keretek között avatták fel a Vörös Lobogó Sport Kör röplabda- és kosárlabdapályáját. Jakab Tibor elvtárs, sportkört elnök mondott avató beszédet, majd a Vörös Lobogó Sport Körhöz tartozó öt üzem sztahanovistáj virágcsokorral köszöntötték a sportolókat.

Az új sporttelep építéséből a Textilgyár, Harisnyagyár, Táncsics Cipőgyár, a Keletrost és a Szabó-Sapka Vállalat dolgozói kivétel nélkül résztvettek. Sokszáz munkárat dolgoztak, hogy a pálya építése minél kevesebbe kerüljön az egyesületnek. A következő napokban készíthetők a pályák, majd a pályák építésének, továbbá a villany is bevezetik a sportpályára, hogy lehetőség nyíljon villanyfényes mérkőzések rendezésére.

Szombaton az ünnepélyes avató után a Bp. Lokomotív kosárlabda csapata 58:33 arányban legyőzte a D. Lokomotív férfi együttesét, majd a röplabda pályán Hajdú-Bihar megye B válogatottja 38:37 arányban izgalmas, sportzerű küzdelemben verte meg a Szakértés-gis kollégium férfi csapatát. Ezután még három röplabda és egy kosárlabda összecsapás volt.

NÉGY ÉV A TITO-GESTAPO POKLÁBAN

Az „Österreichische Volksstimme”, az Osztrák Kommunista Párt lapja közli egy olasz munkás beszámolóját, aki közel négy évig szenvedett a Tito-Gestapo poklában. Az olasz munkást azért tartóztatták le, mert Jugoszláviában munkanélkülivé vált honfitársai számára pénzt gyűjtött.

Az olasz munkás a többi közt elmondta, hogy Tito börtöneiben 250 ezer politikai fogoly sanyiódik, akiknek csak egy bűnük van: ellenzik, hogy Jugoszláviát egy új háború eszébe amerikai ugródeszkává akarják kiépíteni. Amikor letartóztatták, 56 óras kihallgatás során az UDB a legembertelenebb módszerekkel próbált tőle kicsikarni valamit az Olasz Kommunista Párt működéséről, utána szűk cellába zárták, amelyben három újnnyi magasan állt a víz, úgy

hogy sem leülni, sem lefeküdni nem tudott.

Négy napot és éjszakát töltött a vaksötét cellában utána egy Titónak szóló hűségnyilatkozatot akartak vele aláírni, amit megtagadott.

Ezután egy olasz politikai foglyokból álló csoporttal a Sztara Gradiskai börtönbe hurcolták. Esténként „politikai oktatásban” részesültek, ami abból állt, hogy addig verték őket szijakkal, amíg vagy ajultan estek össze, vagy hajlandónak mutatkoztak a hűségnyilatkozatot aláírni.

Az UDB pribékek nemzeti elítélteket szítottak az olaszok és horvátok között.

1950 márciusában a politikai foglyok egy részét egy másik fogolytáborba vitték.

A foglyok az ütlegetésektől

vértől borítva, rongyosan érkeztek meg a táborba.

A foglyok ellátása szörnyű volt, egy-egy teremben 180—190 embert zsúfoltak össze. Reggel ötkor keltek, a legnehezebb munkákat azokkal végzetették, akik következtelen megtagadták a „hűségnyilatkozat” aláírását.

A vízhiány következtében járványok törtek ki.

Az olasz munkás befejezésül elmondta, hogy később úgynevezett „kutyáoliba” rakták. A „kutyáoliba” nem volt szabad aludni — egy ór ötpercenként rugással és bunkóval „költögette” a foglyokat. Nyolc napig bírta ki ezt a kínzást. Voltak, akiket két hétig kínoztak így, ezek súlyos idegösszeomással kerültek kórházba, szörnyű kényszerképzetek üldözték őket.

RÖVID KÜLPOLITIKAI HIREK

Moszkva

Az Állami Politikai Könyvtudósok Intézetének kiadta N. Sz. Hruscsev „Módosítások a SzK(b)P Szerveleti Szabályzatában” című beszámolójának tizedikét. A brosúra egy-egy példányban jelent meg. Ugyanezt a brosúrát ugyancsak egymillió példányban kiadta a „Pravda” kiadója is.

Oslo

Andersen professzor, a jogtudományok doktora, a norvég rádióban elmondott beszédében követelte, hogy Norvégia lépjen ki az agresszív északatlanti tömbből.

Párizs

Az „Humanité” jelenti, hogy Madagaszkár szigetén Fianarantsoa-ban agyonlőtték A. Jaza madagaszkári hazafijt. A lap a továbbiakban rámutat, hogy Madagaszkáron eddig 40 politikai foglyot ítélték halálra. „A Jaza meggyilkolása — emeli ki az „Humanité” — arról tanuskodik, hogy a Pinay-kormány végre akarja hajlani valamennyi ítéletét.”

Essen

Északrajna-Vesztfáliában eddig 11 ezer esetben indítottak eljárást a békeharcosok ellen, a népszavazás megrendezése és a berlini ifjúsági találkozón való részvétel miatt.

New-York

Az amerikai külügyi hivatalban kijelentették: Egyiptom nagymennyiségű amerikai fegyvert kap, abban az esetben — ha belép a nyugati által tervezett középkeleti védelmi szervezetbe.”

Sangháj

Tokiói jelentés szerint augusztus 29-án Gumma megyében egy amerikai repülőgép „véletlenül” bombát dobott egy elemi iskola épületére és egy nikkeltársaság üzemére.

Washington

Los-angelesi jelentések szerint, Hallinan és Bass, a haladó párt jelöltjei és Paul Robeson, a párt országos bizottságának elnöke beszédet mondtak egy tömeggyűlésen, amelyen több mint kilenc ezer ember vett részt. Hallinan a gyűlésen kijelentette: „A béke megvédése és a koreai háború azonnali befejezése — ezek a választási kampány legfontosabb kérdései.”

Brüsszel

A brüsszeli katonai bíróság pénteken ítéletet mondott a 42. füzérszázalaj 16 katonája ügyében. A katonákat azért állították bíróság elé, mert tüntettek a katonai szolgálat idejének meghosszabbítása ellen. A bíróság egy katonát 3 évi és 2 havi börtönre, egy másikat 2 évi és 1 havi börtönre, a többieket pedig 3—6 havi börtönre ítélte. A fiatal katonákra mért büntetés a felháborodás új hullámát keltette a hadsereg körében.

Moszkva

A Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége Lenin-renddel tüntette ki J. Szejmetovot, a kazahsztáni Kommunista (bolsevik) Párt Központi Bizottságának első titkárát 50. születésnapja alkalmából, a párt és a szovjet állam érdekében kifejtett tevékenységéért.

London

A londoni rádió szerint „ha a déktalanul görög, jugoszláv vagy egyesbizottságot állítanak fel annak tanulmányozására, miként lehet összehangolni a két ország nemzetgazdaságát”. A bizottság felállításának nyilvánvaló célja az, hogy a két ország gazdaságát még jobban az imperialisták háborús terveinek szolgálatába állítsák.

London

Eden angol külügyminiszter pénteken megbeszélést folytatott a londoni amerikai nagykövettel. A londoni rádió jelentése szerint „arról a kísérletről tárgyaltak, amelyeket Amerika és Anglia most tesz az iráni olajkérdés megoldására”.

Nürnberg

Egy amerikai tiszt pénteken Nürnbergben először autójával egy leállított kerékpárt nyomott a ház falához, aztán eljött egy gyalogost, majd tovább száguldott és elgázolt egy kerékpáros és néhány méteren keresztül vonszolta magával. Az átokfutó kocsiból kiszállva egy postásbiztosító és több építőmunkást meglámádozt és leütött.

Levelezőink egy heti munkája

Ezen a héten sok értékes levelet kaptunk a dolgozóktól. Szinte minden fontos problémát felölt a 233 levél, ami érkezett. Irtak a tisztes felvilágosításokról: Kun Béláné Nagykerékiből arról tudósított bennünket, hogy egyre nagyobb számban választják a dolgozókat a nagyüzemi gazdálkodást, hiszen saját szemükkel győződtek meg annak előnyéről. Bagdi Károly Furtáról hetenként többször is felkeresett leveleivel bennünket és az új termelőszövetkezeti csoport alakulásáról, majd az újabb tagok beépítéséről számolt be. Gál Zsigmond udúsitónk a biharnagybajomi eseményeket, az új belépőket ismertette. Cs. Nagy István, a kishegyesi Kossuth tiszcs-ből a csoportgyűlés lefolyását — amelyen résztvettek az új tagok — közölte leveleiben. Lakos Antal Sárrettudvariból, Harangi Ilona Danesházról szintén a szövetkezeti mozgalom fejlődését vetették papírra.

Ipari dolgozóink az augusztus 20-i verseny eredményeit a november 7-i vállalásokat közölték a lappal. Örömmel jelentette Báthori Gáborné, az Orvosi Műszergyár dolgozója, hogy augusztus havi tervét befejezte a tüsszítály. Lengyel Józsefné ruhagyári dolgozó leveleiből megtudtuk, hogy nem hanyagult a munkalendület augusztus 20 után, hanem a harmadik negyedévi terv sikeréért tovább folytatják a harcot. Több levél foglalkozott a sztálini öt éves tervvel. Többek között Mayer Lajos, az Építésszerelő Vállalattól, Petkó Mihály, a Bütorgyárból kifejtették: „Míg az imperialisták háborúra készülnek, addig a szovjet nép a béke ügyéért dolgozik. Erőt, új harci kedvet merítünk a sztálini tervvezetéstől.”

„A tudás és a tanulás nélkül eddigi eredményeink tizedrészét sem valósíthatjuk volna meg és nem vehetjük volna fel ilyen eredményesen a harcot sem a külső sem a belső ellenségeinkkel — írja Szabó Gyula, a Belped dolgozója. — Eppen ezért kell nekünk állandóan fokozni elméleti képzésünket, mert csak így tudjuk elárni fokozott feladatainkat.”

Igen sok levél érkezett pedagógusoktól, akik az új iskolai év előkészületeit ismertették. Jenei Sándorné földes pedagógus a múlt év tapasztalatait szemelőlvi tartva készítette elő idei tervét. Balázs Istvánné Kossuth úcai áll. áll. iskola nevelője jól tanulmányozta a Szovjetunió öt éves tervének tervezetét. Fővezényessy Klára hajdúszámonai tanítónő a nyárra minden gyermeket ellátott könyvvel. Így már megismerkedhettek az idei év anyagával. Karacs Margit püspök-ladányi áll. áll. iskola tanára az osztályok otthonasabbá tételét, éjszakai letételeit vette tervbe — erről számoltak be.

Az a sok-sok levél, az a sok-sok tervezet, amiről pedagógusaink írnak, azt bizonyítják, hogy gondosan, szeretettel várják az ifjúságot: az ifjúság nevelése jó kezekben van.

Ifjúságunk is nagy örömmel várja szeptember elsejét. Majsicz Miklós hajdúböszörményi tanuló azt írja: „már az első héten erősen dolgozunk, s erőnkent nem kiméve harcolunk feladataink pontos, lelkiismeretes elvégzéséért.”

Nagy örömmel fogadtuk Szalkai Gusztáv levelét, mely azt bizonyítja, hogy az építőipari dolgozóknál tartott levelezési értekezlet nem volt hiábavaló. Szalkai Gusztáv az értekezlet után, még aznap este levelet írt a lapnak. Kövesse példáját a többi dolgozó, igéreteiket váltásuk valóra.

Halók, Konyhák, Festett Butorok nagy választékban kaphatók BUTORÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT, Debrecen: Vöröshadsereg útja 32. OTP beváltóhely.

NEMZETKÖZI SZEMLE

Az egységes, független, békeszerető, demokratikus Németországért

A Szovjetunió körmánya e héten megküldött választjegyzékét az Amerikai Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Franciaország kormányának és kormányoknak a német kérdésben 1952 július 10-én hozza intézett jegyzékére.

A második világháború befejezésekor 1945-ben a Szovjetunió, az Amerikai Egyesült Államok, Anglia és Franciaország kormányai határozatot hoztak arról, hogy létrehozzák a demokratikus Németországot. Kölelezték magukat, hogy megszabadítsák Európát a német imperializmus veszélyétől, egyszermindenkorra kijárják a náciizmust s lehetetlenné teszik, hogy e fenevad még egyszer felüsse fejét Európában.

A Szovjetunió azóta is híven tartja magát a potsdami határozatokhoz. A mai Német Demokratikus Köztársaság területén maradtak a végrehajtott azokat a rendszabályokat, amelyekre a potsdami megállapodások kötelezték. A Szovjetunió mindent megtehet annak érdekében is, hogy létrejöhessen a független, demokratikus és békeszerető Németország és hogy Németország területének idegeles széttagoltsága mielőbb megszűnjék.

A nyugati hatalmak nem így jártak el. Hét esztendő óta makacsul halogatták a német kérdés megoldását, elszakították a potsdami határozatok végrehajtását és semmibe veszik Németország és a német nép ügyét.

Amerika, Anglia és Franciaország körmánya nem törődik a világ népeinek vágyaival és kívánásaival és fillyet hány az európai népek békevágyára. Az amerikai imperialistáknak és csatlósáiknak szűkségük van Nyugat-Németországra, mint háborús felvonulási területre, a Szovjetunió és a népi demokratikus országok ellen szűkségük van az általuk tervezett harmadik világháborúban a Szovjetunió elleni rablóhadjárathoz, „ki próbált” náci táborokot szolgálatra.

Ezért van az, hogy a nyugati hatalmak — elsősorban Amerika — mesterkedései eredményeképpen mai napig sem szűnt meg Németország széttagoltsága és ma a világ népei aggódnak a német kérdés alakulásáért.

Ez év tavaszán a Szovjetunió megküldte a nyugati hatalmaknak a német békeszerződés általa elkészített tervezetét. A Szovjetunió tervezet elkészítésénél figyelembe vette a potsdami határozatokat, a német nép érdekeit és a béke követelményeit. A tervezet messzenem figyelembe vette a német nép nemzeti érzését és jogos igényét a függetlenségre. A Szovjetunió a békeszerződés tervezetét elküldte a nyugati hatalmaknak, hogy a négy hatalom üljön össze és tárgyalja meg a német békeszerződés megkötésének kérdését.

Amerikának és csatlósainak azonban nincs igénye a német békeszerződés megkötésére. Hallani sem akarnak róla, mert egy egységes és demokratikus Németország létrejötte veszélyeztetni háborús céljaikat. Ezért ez év tavasza óta szakadatlan jegyzékváltással halogatták a kérdés elintézését. Újabb és újabb kibúvókat és kifogásokat keresnek, csak hogy ne kelljen leülniök a tárgyaló asztalhoz.

Az a jegyzék, amelyre a Szovjetunió most átnyújtotta választát, tele van az imperialisták hazug írászaival. A Szovjetunió választjegyzéke azonban lerántja a leplet az imperialisták valódi szándékairól.

Az Egyesült Államok és csatlósai azt állítják, hogy lehetővé akarják tenni Németország csatlakozását „a szabad népek családjához”. Azt hazudják, hogy meg akarják adni Németországnak „a

szükséges cselekvési szabadságot”. A Szovjetunió jegyzéke megállapítja: a bonni különszerződés tartalma kibékíthetetlen ellentétben van ezekkel az állításokkal. Mint a bonni különszerződés szövegéből kitűnik, a három nyugati hatalom teljesen fenntartotta a maga számára az úgynevezett „különleges jogokat”. Németország nemzeti helyzetének sajátosságaival indokolta ezt. Ezek a „különleges jogok” az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Franciaország kormányának korlátlan lehetőséget nyújtanak, hogy csapatokat tartsanak Nyugat-Németország területén, valamint, hogy tetszés szerinti időponban rendkívüli állapotot vezethessenek be Nyugat-Németországban és ezekbe ragadhassák a teljhatalmat.

A Szovjetunió jegyzéke rámutat arra is, hogy már az egységes Németország megteremtésének lehetősége is függ attól, hogy a három nyugati hatalom feltétel nélkül fenntartja mindazokat az előjogokat, amelyek a bonni „egyesítési” körülmény és amellyel megosztják Németországot általi függetlenségétől és önállóságától.

Ami a németországi általános választások megtartásának feltételeit vizsgáló bizottság összetételét illeti a legtárgyalosabb ilyen bizottság az volna, amelyet a négy hatalom hozzájárulásával, németek alakításával németekből, mondják a Német Demokratikus Köztársaság népi kamarájának és a nyugatnémetországi szövetségi gyűlésnek képviselőiből.

A Szovjetunió körmánya ismét megmutatja, hogy haldéktalanul létre akarja hozni az egységes, független, békeszerető, demokratikus Németországot. Jegyzékében javasolja hogy a legközelebbi időben belül, legkésőbb ez év októberében hívják össze a négyhatalom képviselőinek tanácskozását és ott vitassák meg a német békeszerződés előkészítését, az össznémet körmány megalakítását, a szabad össznémet választások megtartását és a választások megtartásának előfeltételeit megvizsgáló bizottság összetételét, funkcióit és felhatalmazását.

Ez felreérthetetlen, világos és őszinte javaslat, amelynek visszautasítása ismét leleplezi az imperialistákat, mint a béke ellenségeit. Jól tudja ezt a német nép és jól tudja a világ valamennyi békeszerető népe. A Német Demokratikus Köztársaság körmánya a hét végén kiadott nyilatkozatában leszögezte, hogy az egész német nép egyöntelűen támogatja a Szovjetunió jegyzékében foglalt javaslatokat és mindent megtesz a javaslatok valóra váltása érdekében.

Az imperialisták táborában zavart és aggodalmat keltett az új szovjet jegyzék. Az angol burzsoáz Times aggodva írta, hogy a jegyzék „erős benyomást gyakorol majd minden német polgárra, főleg azonban a szovjet javaslatokat az az egészséges gondolat dik-tálta, hogy Németország és Berlin ne legyen többé vita tárgya.”

A Newyork Herald Tribune aggodalmában egyenesen odáig megy, hogy kifecsegi, miért olyan fontos az imperialisták számára a német egység elszakítását: „A Szovjetunió javaslata a négyhatalmi tárgyalásokról — írja — az európai védelmi közösségről szólvó egyezmény megvalósításának előoldásához vezethetne és ellentéteket kelthetne a közösségbe tartozó országok között.”

A békének, a népek függetlenségének és a német népek érdekei azonban a szovjet javaslatok elfogadását követelik. A német nép és a világ népeinek harca ki is fogja vinni a javaslatok elfogadását.

Az új

A nyáron három gozati tanulókörve mon vettem részt. nultam a magyarfontosságáról és módszereiről. Att az új hangoztató, tevő, módszert. Ez osztályos gyermek rübbé, könyvebbé lást. A betű tá sées mozaikhat számképek kias szemléltető eszköz szíttem. A tanu nek, a tanulmány kialakításába bevo kat, brigádokat, gyenge tanulókat. jén korrepetádom.

Már az év végy tási év sikeréért a jó munkát vég hogy szaktanári ivatkozának be. tudjuk továbbra is színvonal emelés szökentjük a szo Az új oktatási év get segíti elő, hog befejezése előtt az új tanév ossz így lehetővé vált, lo megismerhesse zó osztályt és nő

Barany ti:accsegei ált.

MÓR

Adassék Két most Koszori De ott is

Ady Endre írta kat irodalmunk e költői levezében. barát zömök Móri akilhez e levél íróv áratlan ragyogó ú ban be a kietlen. rónak tepsdeségél hany évvel ezelőt „Het krajcar” — a novellának a cím csapásra az irodal lödésének középpo ta a tiszaháti kis — Móríz Zsigmond

Ki volt ez a fia Ady Endre azt mo dil felér egy forr csapatall?”

Móríz Zsigmond leteti Csécen. Itt a tiszaháti magyar zamatú izet itt isz szülei és saját so a kisparaszti élet vével, jajával. Itt meg a kis Zsigmond rokonság lenező, szítón rideg mag részül — a falu teivel, a kulákság. Edesanyja rokonsá ben bejut a debrec ba, majd Sárospá ahol a reakciós ta gyetlenül üldözi s érezteti vele. Mine paraszt fiának.” E rospataki évek em indítékot később örökség történeté jó mindhaálíg” cím megírására.) Közép is Kisújszállason í Debreceben megy é fiatal Mórízot hat zések nemes törek szegény, kizsákmá mott népet akarja csakhamar észreve a célját sem a too őlször beiratkozot

Az új iskolai évre tanulással készültek pedagógusaink

A nyáron háromhetes alsótanulmányozó tanfolyamon vettem részt. Itt sokat tanultam a magyar-nyelvi tárgyak fontosságáról és tanításának új módszereiről. Attanulmányoztam az új hangoztató, elemző, összetevő módszert. Ez által az első osztályos gyermekeknek egyszerűbbé, könnyebbé teszem a tanulást. A betű tanuláshoz szükséges mozgatható betűket, a számképek kialakításához a szemléltető eszközöket már elkészítettem. A tanulók fegyelmének, a tanulmányi fegyelmének kialakításába bevonom a tanulókat, brigádokat szervezek. A gyenge tanulókat már az év elején korrepetálok.

Soós Klára
Hajdúböszörmény.

Már az év végén az új oktatási év sikeréért elbeszélgettem a jó munkát végző nevelőkkel, hogy szaktanári tanfolyamokra iratkozzanak be. Így biztosítani tudjuk továbbra is a tanulmányi színvonal emelését, s egyben csökkentjük a szaktanár hiányt. Az új oktatási év eredményességét segíti elő, hogy már a tanév befejezése előtt megállapítottuk az új tanév osztálybeosztásait, így lehetővé vált, hogy a nevelő megismerhesse a hozzá tartozó osztályt és növendékeit.

Baranya Pál,
Harcsegeri ált. isk. igazgatója.

Szeretem a munkámat. „Mindig azon igyekeztem, hogy az minél tökéletesebb legyen, hogy minél többet nyújthassak a tanuló fiataloknak. A nyár folyamán örömmel rendeztem át az iskolai szerződést. A kísérleti eszközöket kijavítottam, azokat újakkal gyarapítottam. Különös gondot fordítottam az éveleji ismétlési terv összeállítását, hogy az oltos alapként szolgáljon az évközi új anyag elsajátításánál. Most az új tanév küszöbén azzal az elhatározással lépek tanítványaim elé, hogy belőlük a tudás elsajátításával igaz hazafiakat, jó békeharcosokat neveljek.

Dobai Lajos,
Ebes, ált. isk.

Ebben a tanévben iskolai munkánkban is mindinkább érvényre jut a tervek szerűsége. Már az 1951-52-es tanév végén minden nevelő tudta a mi iskolánkban, hogy melyik osztályba tanít és milyen tárgyat. Így alkalmunk volt a nyári szünet alatt a megfelelő tankönyvből és irodalom-ból felkészülni.

Évről évre nagyobb követelményeket állítanak az általános iskolát végző fiatalok elé. Ezt csak úgy tudjuk elérni, ha mi, nevelők jól felkészülünk és alaposan elmélyülünk az anyagban. Ezt segítette elő kormányzatunk akkor, amikor tanfolyamokra küldte a nevelőket, hogy ott tanuljanak, hiszen iskolánkban a tanítás a

marxi-lenini tudományok ismerete nélkül elképzelhetetlen.

BOLODAR ALAJOSNÉ
Debrecen, Petőfi ált. isk.

A tanévnyitás a következő időben kezdődik szeptember 1-én. Mester-utcai állami általános iskolában délelőtt 9 órakor, a Kossuth utcai leányiskolában délután 4 órakor, Fazekas Mihály általános iskola délután 5 órakor, a Fazekas Mihály gimnáziumban délelőtt 10 órakor, a közgazdasági technikum ipari tagozatának délelőtt 9 órakor, az állami tanítóképző és gyakorló iskolának délelőtt 11 órakor, a Péterfia utcai iskolának délután fél 4-kor, a fűvészkerti általános iskolának délután 3 órakor. A Leány utcai iskolának délután 4 órakor.

Szeptember 1-én délelőtt a középiskolákban, technikumokban és az egyetemen, az általános iskolákban pedig délután lesz a tanévnyitás. Másodikán kezdődik a tanítás.

Kinevezések

Szele Tibort, a debreceni Tudományegyetem természettudományi karán a matematikai intézet tanszék vezető egyetemi tanárává, Kéz Andort a debreceni Tudományegyetem természettudományi karán egyetemi tanárrá, kinevezte a Magyar Népközlétárság elnökség-tertanácsa.

Minden anyához szólok...

Már csak egy nap és megnyitnak az iskolák kapuit. Ismét zajosok lesznek a gyermekek boldog kacagásától a tantermek, de erre az eseményre a szülők nagy örömmel, izgatottan készülnek. Önkéntelenül is a régi idők jutnak eszembe, amikor a munkásszülőknél nem lehetett tervezgetni, nem készíthették a kis holmikát, mert milyen választ kaptak, amikor gyermekeik továbbtanulása felől kérdezték az igazgatókat: a paraszt menjen az ekcszarvához, a munkásgyerek menjen inasnak. Nagyon jól emlékszem én erre. Mi aztán mentünk libát legeltetni, meg a mezőre dolgozni. Most szinte könnyes szemmel nézem a kis úttörőket és elgondolom, milyen más ma a gyermekek élete.

Minden anyához szólok! Nyitva áll a művelődéshez vezető út. Mindenki tanulhat ma már, nem kell senkinek szégyenkeznie, mert nem tud írni, olvasni — tanulhat munkás, paraszt. En nem tudok helyesen írni, ez az urak büne volt eddig, de most előttem is nyitva áll az út a tanuláshoz. Ne gondolkozzon hát egy szülő sem, tanítsa gyermekét, örüljön, hogy művelt, okos, hasznos tagja lesz a társadalomnak.

BAUMGARTEN ARMINNÉ levelező,
Berettyóújfalui MNDSZ.

Több magyar író érkezik Debrecenbe az ünnepi könyvhét megnyitására

Hajdú-Bihar megye dolgozói már napok óta készülnek az ünnepi könyvhétre, Debrecenben ez alkalomból szeptember 6-án este fél 7 órai kezdettel ünnepélyes megnyitót tartanak az Arany Bika nagytermében, amelyet a Móríczi Zsigmond emlékünnepélyvel kötnék össze. Az ünnepi beszédet Máté György elvtárs tartja, kivéve több ismert magyar író érkezik Debrecenbe. Itt lesz Darvas József, Tamási Lajos, Sarkadi Imre, Urbán Ernő, Karinthy Ferenc, Szabó Pál, Illés Béla, Kónya Lajos, Gerebelys László, Csere Tibor, Simon István és Eörsi István.

Az ünnepi hét megnyitását nagyszabású kultúrnapok teszik még emlékezetesebbé. Ezen budapesti szavalo- és énekművészek valamint a Csokonai Színház tagjai is felépnek.

A könyvhét másik kiemelt eseménye — a szeptember 13-án és 14-én az Irodalomtörténeti Társaság által rendezendő Móríczi Zsigmond előadássorozat. Az előadást 13-án a Központi Egyetem aulájában, 14-én pedig a Déri Múzeumban tartják, ezeken részvesz Karinthy Ferenc és Veress Péter is.

MÓRICZ ZSIGMOND EMLÉKEZETE

SEPTEMBER 5-ÉN LESZ 10 ÉVE, HOGY MEGHALT A NAGY MAGYAR ÍRÓ.

Adassék e levél Móríczi Zsigmond úrnak, Kt most érdemeln, szén koszorúznak. Koszorút nem viszek, trás megy helyette, De ott leszek mégis, míg élek, mellette."

Ady Endre írta ezeket a sorokat irodalmunk egyik legszebb költői levelében. A „Szerelmes barátom Móríczi Zsigmond”, akireh e levél íródott, épp olyan váratlan ragyogó üstökös-ként robbant be a kietlen, fülledt magyar rónák tepedtségébe, mint néhány évvel ezelőtt maga Ady. „Het krajcár” — ez volt annak a novellának a címe, amely egy csapásra az irodalmi élet érdekfeszítésének középpontjába állította a tiszaháti kis falu szülöttjét — Móríczi Zsigmondot.

Ki volt ez a fiatal író, akiről Ady Endre azt mondta: „Egyedül felér egy forradalmi szabadságpattal”?

Móríczi Zsigmond 1879-ben született Csécsen. Itt szívia magába a tiszaháti magyar beszéd édes zamatát, itt ismerkedett meg szülei és saját sorsán keresztül a kisparaszti élet minden keserűvel, jajával. Itt ismerkedett meg a kis Zsigmond — a kulák rokonság lenéző, szívtelen ellenszítóan rideg magatartásán keresztül — a falu osztályellentéteivel, a kulákság igazi arcával. Édesanyja rokonsága révén 1891-ben bejű a debreceni kollégiumba, majd Sárospatakra kerül, ahol a reakciós tanári kar kegyetlenül üldözi s minduntalan érezteti vele. „Minek tanulni egy paraszti fiának.” E keserves sárospataki évek emléke adta az indítékot később Nyilas Misi örökszép történetének, a „Légy jó mindhalálig” című regényének megírására. Középiskoláit végül is Kisújszállason fejezte be, majd Debrecenbe megy egyetemre. A fiatal Móríczi hatalmas célkitűzések, nemes törekvések fűtik: A szegény, kizsákmányolt, elnyomott népet akarja szolgálni. De csakhamar észreveszi, hogy ezt a célját sem a teológián, ahová először beiratkozott sem a jogi

karon nem érheti el — újságitíróvá lesz. Először a Debreceni Hírlapnál dolgozik, majd 1903-ban Pestre jön, s bekerül az Ujság című napilap szerkesztőségébe. Itt, a fővárosban ismerkedik meg a Nyugat körül kibontakozó forradalmi, polgáradikális mozgalommal s döntő hatást gyakorol rá Ady költésze, egyénisége. Több kisebb próbálgatás után végre megtalálja igazi hangját, s elsőprő bejű, izzó lávaként bugyan ki belőle a kora gyermekora óta felhalmozódott élményanyag: az évszázados elmaradottságban tartott magyar falu keserves, nyomorúságos élete. Bizos kézzel, igaz meggyőző erővel rajzolja meg a falu realis képét, s a valóság ellenállhatatlan erejével szaggatja szét azt az illuziókból, hazugságokból szőtt fátyalt, melyet oly nagy gonddal szövögetett és cifrázott tarkára a „hivatalos irodalom”.

A „Het krajcár”-t (melyben azt meséli el, hogyan keresett egyszer édesanyjával sírva-nevetve hét krajcárt a fiókban, a poharak fenekén, meg az apai labizsebben, hogy szappant tudjanak venni, s a nagy keresésnek az lett a vége, hogy találni csak hat krajcárt találtak, a hetediket egy kéregető koldus adta oda a gyöttrődő édesanyjának — sorra követik az újabb novellák, majd a drámai izzású regények (Sár-arany, Isten háta mögött, Fák-lyan), melyek merőben új képet tárnak az olvasó elé: megmutatják, hogy az évszázados feudális elnyomás, mely nálunk a század elején már szorosan összefonódott a jelentkező imperializmus-va jelentkező kapitalista fellődés-sel, hogyan fojtogatja, kőti guszba a dolgozó népben rejlő hatalmas értéket, hogyan nyomorítja meg, torzítja el a gazdasági ne-

mesnek induló szándékokat, törekvéseket. Ez az új hang, amely a kritikai realizmus művészi erejével mutatta meg a nádfedeles házikók idilli külseje mögötti oraskénti meghűző szegénységet, elmaradottságot, babonát, tudatlanságot — hatalmas történelmi erővel jelentkező irodalmunkban.

De Móríczi nemcsak a pusztá valóságot, a rettenő állapotokat mutatta be írásaiban leleplező vádoló erővel, hanem rámutatott az őket előidéző okokra is.

A legfőbb okot — Adyval együtt — a rabló-kapitalizmus-sal egyre szorosabban összefonódó földbirók osztály, a dzsentri-társadalom népegyomló, korrupt uralmában látja. Az országvezető ellenforradalmi kor-szak lojtó létkörében itt, maró szatirával feltűnt regényeiben — mint a Kiválóság kivirradtig, Uri-muri, Kokonok és sok ebes-szelésében, riportjában szinte anatómiai pontossággal írja le ennek a feudálizmusban fogam-zott, széthulló rétegnek belső rothadtságát, éles, vádoló szavakkal mutat rá tunya közönyre, népellenes, bűnös magatartására. Nem egy írásában fest megdöbbentő képet arról, hogy ez a történelmi állapot visszavon-hatatlanul halálraült osztály mily-en eszevesztett tobzódással üli meg saját halotti torát, de a lakoma kötségeit a végsőkig kizsákmányolt dolgozó nép izzadja ki saját véréből és húsból.

Az urak asztalánál vigasság és bőség. „Tejjel-mézcel folyó Kan-naán ez az ország” — vélhetőn a felületes szemlélő. De Móríczi Zsigmond megmutatja az érem másik oldalát is. Ime ezeket írja egy alföldi faluban tett látoga-tásáról: „Véghetetlen szegénység és gyötrelm ez az élet. A köz-ségben ezer család egyik napról a másikra tengődik. Mást nem esznek, csak kenyéret, kenyéret és vizet. Kenyér és vizen él a nép és a gyermek az élet rab-ságában... S ezek a gyermekek mennek haza az iskolából és nem várja őket otthon a jól megér-várja őket otthon a jól megér-demelt vacsora. Még krumpli-sines... Ha tésztalevest esznek, az ünnepnap.” (Kenyér és vi-zen”, 1931.)

De nemcsak a dínom-dánom végtelen során át pusztulásba rohanó földbirók osztály fő-

lött mondja ki Móríczi az elmarasztaló ítéletet, meglátja a falu egyre élesebb osztályellentéteit is és szétrombolja — irodalmunkban először — a parasztság egységének hamis illúzióját. A „Szegény emberek” című ebes-szelésében a frontról hazajött ninesstelen napszámus így magyarázza meg feleségének az éle, a falu igazi „frontját”... Mink vagyunk itt. Tudod, ezen az oldalon, a szegény emberek... Mind itt vagyunk, akiknek büdös putrja van. Rongyos ruhája. Nincsen ennyivaló kenyere... A másik parton... Ott vannak a szép nagy házak, peritett asztalok, meg a nagy hambárok, sok búza, benne sok bab, kolbász, oldalas, sonka... Oda sűt meg a nap is, meg a madarak is oda-járnak, mert ott jó dalolni...”

Élete végén írja meg legszebb kisregényét, az Arvácskát. Egy apátlan, anyátlan lelene kislány vigasztalan tragikus sorsán keresztül dantei színekkel festi meg a kapitalizmus embertelen profithajsáját, amely vadállatokká süllyeszti az embereket. Kíméletlen erővel rajzolja meg a környezetben a piaca termelő, mindentén saját hasznát kereső, mindenkit kizsákmányolni igyekvő kulák igazi arcát.

Móríczi Zsigmond, aki regényében, novellában, riportban élete végéig lankadatlanul küzdött a dolgozó nép felmentéséért, rendíthetetlen hűve volt a társadalmi harcadás ügyének. Az 1919-es forradalmat a Tanácsközlétársaság megakadásáig boldog örömmel üdvözi: „A kommunizmus meg fogja hozni az individuumok valódi kivirágzásának nagyszerű korszakát. Magyarországon... most kezdődik az igazi, boldog és emberi élet.” — írja 1919 áprilisában. A forradalom bukása mélyen megsébzti. Visszavonul, majd egyidejű hallgatás után hozzalát hatalmas történelmi ciklusa, „Erdély” megírásához. Nem azért, hogy a multba meneküljön a jelen égető problémái elől, hanem hogy a multból keressen bátorítást, iránymutatást a Horthy-faszizmus fojtogató karjaiban vergődő népe számára.

A Horthy-korszak gyilkos, elnyomó uralma idején sem lesz hűtlen ifjúsága eszményképéhez. Egy burzsoáz írókhoz ban.

intézett körkérdésére így válaszolt: „... a szabadságvágy, a tömegekkel való együttérzés, a kultúra harca, az emberiség jövőjéért való élet és odaadás, az írónak, s minden művészeknek nagyobb érdeke és kötelessége egyben joga is, mint bármely más polgárnak.” („Magyarország, 1934 április 1-én”) Ebben az időben születnek meg a kapitalizmus embertelenítő világát oly élesen vádoló írásait, mint a Boldog ember (1932), a Betyár (1937), majd hozzá fog nagy művének, a Rózsa Sándor trilógiának megírásához, amely befejezetlenül is — a harmadik kötet megírásában már megakadályozta halála — világos, félreérthetetlen állásfoglalás a növekvő fasizta mételey térhódításával szemben, a dolgozó nép ügye mellett és egyben hatalmas erejű figyelmeztetés az országot szakadékok felé taszító „úri osztály” felé.

1942 szeptember 5-én halt meg. A XX. század első felének legnagyobb magyar íróját temetésén nem búcsúztatta az akkori kormány. „A hivatalos irodalom” egyetlen képviselője sem — de elkísérte utolsó útjára a dolgozó milliók halála, szerete. Móríczi Zsigmond, aki egész életén át fardadatlanul járta az országot, s vastag noteszébe buzgó jögyezte be a nép minden bűját, panaszt, szíve utolsó dobbanásáig hű maradt a nép ügyéhez. A felszabadult magyar dolgozók milliói büszkén tekintenek s hála-lával gondolnak örára és ma — amikor immár végérvényesen és visszavonhatatlanul elkezdődött Magyarországon az „igazi boldog és emberi élet” — életművéből új erőt merítenek annak a virágzó, boldog Magyarországnak megteremtéséhez, amelyről 60 annyi álmódott, s a multat visszahozni akaró ellenség elleni kíméletlen harchoz. A mult retentenes képét, kegyetlen elnyomását oly vádoló erővel leleplező írásai arra tanítanak ma bennünket: ne engedjük meg soha többé országunkban az úri eszécs-lék garázdálkodását, ne engedjük meg, hogy visszatérjenek azok az idők, amikor a dolgozó né „hazátlan bitang”, üzött, megkínzott vad volt saját országá-

A VITAVEZETÉS MÓDSZERE, SZEREPE A POLITIKAI ISKOLÁKON

A marxizmus-leninizmus elsajátításának alapvető módszere az egyéni tanulás. A politikai iskola hallgatói az egyéni tanulás módszereiben azonban még nem rendelkeznek kellő jártassággal, ezért igen nagy jelentőségű mind a szeminarium, mind az előadás. Az előadás feladata, hogy felkeltse az érdeklődést, a legfontosabb kérdéseket tisztázza és megajapozza a különböző témák eredményes feldolgozását. A szeminarium feladata viszont az, hogy ellenőrizze a hallgatók tanulását. A szeminarium alkalma van a politikai iskola vezetőjének meggyőződni arról, hogy ki készül fel felkészülten, ki hanyagol. Megtudja azt is, hogy melyik kérdéssel kell részletesebben foglalkozni és kik azok, akiknek az egyéni tanulás-hoz nagyobb segítséget kell nyújtani. A szeminarium feladata az is, hogy a hallgatók figyelmét ráirányítsa a tanult anyaggal kapcsolatos feladatokra és megmutassa azok gyakorlatban való megvalósításának jelentőségét a hallgatók személyes munkájában.

A szeminariumi vita során tisztázódnak az esetleges téves nézetek is. A hallgatók részére megadott irodalom nem térhet ki az anyag részletes ismertetésére, ezért az egyéni tanulás után egyik-másik kérdéssel kapcsolatban könyven maradtat egyes hallgatókban helytelen nézet. Megtörténhet az is, hogy a felszines tanulás, tapasztalatlanúság, vagy egyéb okok következtében a tanultakból egyes hallgatók félreértenek, vagy nem értenek meg valamit és ezért helytelen — néha az ellenség álláspontját képviselő — nézeteket szeminariumon kell tisztázni.

Már az egyéni tanulás során törekedni kell a tanultak megjegyzésére. Az anyag egészének összefüggő képét azonban csak a szeminariumi foglalkozás rögzítheti tartósan a hallgatók emlékezetében. A szeminariumi foglalkozás megtanítja a lényegest elválasztani a lényegtelenről. Az ismert tényekből kiindulva helyes következtetéssel, helyes megállapításokat tenni, az események megőrlését megvalósítani azok mozgató erejét, a tanultakat elemezve felismerni saját feladataikat és a feladatokat megvalósításuk legcélszerűbb útját.

Összefoglalás a szeminariumi vita célja: a tanulás ellenőrzése, a tanult anyag összefüggésének feltértelezése az elmélet és gyakorlat szerves összekapcsolása, a téves nézetek tisztázása, az anyag alapvető kérdéseinek rögzítése a hallgatók emlékezetében, megtanítani a hallgatókat logikusan gondolkodni, fejleszteni a vitakészítők és politikai érteklükét, évi bérségre nevelni őket.

Hogyan készítsük el a vitavezetés vázlatát?

A fentiek világosan bizonyítják a szeminariumi foglalkozás nagy jelentőségét, de ezt ma még igen sok propagandista nem látja. Ebből eredt az a hiba, hogy sok propagandista nem készült fel a szeminariumi foglalkozásra, mert a szeminariumot gyakran az előadás vázlatából vezették le. Ez a módszer nem vezet jó eredményre, mert más az előadás és más a szeminariumi vázlat célja.

Az előadásvázlat a legalapvetőbb kérdések összefüggő kifejtését adja. A vitavázlat viszont az anyagot részleteire bontva, kérdések és rövid összefoglalások formájában tartalmazza. Mindebbőlől következik, hogy nem lehet azonos az előadásvázlat és vitavázlat elkészítése. A vitavázlat jó kidolgozásának egyik feltétele, hogy lehetőleg az előadás vázlatával egyidejűleg készítsük el.

Ez azért fontos, mert a vitavezetés vázlat utólagos elkészítése sok időt vesz igénybe és a szeminariumi vezetőnek határozni kell az előadásra való felkészülésre, hogy milyen kérdéseket akar az előadás, valamint a szeminariumi foglalkozás során tisztázni. Milyen feladatot akar megoldani és mire akar mozgósítani úgy az előadásban, mint a szeminariumon. Az előadásvázlatot egyidejűleg elkészített vitavezetési vázlat elkészítése nem azt jelenti, hogy a hátralevő időben — míg nem kerül sor a szeminariumi foglalkozásra — ne vegyük elő a vitavázlatot és azt a felmerülő új problémákat, tapasztalatokkal ne egészítsük ki.

Az előadás és a vitavezetés vázlatának elkészítésénél fontos, hogy először a foglalkozás tervezetét készítsük el. A szeminariumi vázlat elkészítésénél első feladat a főkérdések helyes kiválasztása. Ehhez az szükséges, hogy a politikai iskolavezető alaposan tanulmányozza úgy a hallgatók, mint az ő számára kiadott útmutatót. Vegye figyelembe a hallgatók felkészültségét, a pártszervezet, az üzem sajátosságát, a hallgatók összetételét. A főkérdések megválasztásánál vigyáznunk kell arra, hogy ne legyenek azonosak az előadás főkérdéseivel, de azért foglalja magába a hallgatók számára megadott ellenőrző kérdéseket is, melyeket az egyéni tanulásra kapnak. A főkérdések kiválasztása után alkérdéseket kell kidolgozni.

A propagandista számoljon azzal, hogy a feltett kérdésekre a hallgatók nem válaszolnak azonnal, vagy nem mondják el teljes egészében a kérdésekre a helyes választ. Eppen ezért gondoskodjon kisegítő kérdésekről, amelyeknek segítségével rávezeti a hallgatókat a helyes válaszra.

Nézzük egy példán keresztül. Vegyünk egy szeminariumi főkérdést részleteire felbontva:

Főkérdés: Mit értünk ezalatt, hogy az állam részéről a választ magánügynek kell tekinteni?

Alkérdező: a) Mit jelent az állam és az egyház szétválasztása?

Kisegítőkérdés: Mi indokolja az állam és az egyház szétválasztását?

Alkérdező: b) Mit jelent a lelkiismereti szabadság?

Kisegítőkérdés: Miért biztosítja Alkotmányunk a lelkiismereti szabadságot?

Hasonló módon kell a többi kérdéseket is kidolgozni. A kisegítőkérdéseket viszont akkor kell használni, amikor vita nem bontakozik ki. A politikai iskolavezető tartsa szem előtt azt, hogy melyek az anyag legfontosabb kérdései, amelyekkel minden hallgatónak feltétlenül meg kell értenie. De vegye figyelembe azt is, hogy melyik kérdés lesz nehezebb, melyiknél várható hosszabb ideig tartó vita. Ennek alapján jelölje meg a vázlatban, hogy egy-egy kérdés megtárgyalására mennyi időt fordít, de ugyanakkor jelölje meg

azt is, hogy melyik kérdésnél, milyen helyi anyagot vagy egyéb szemléltető eszközt használ. A vitavezetési vázlat elkészítésénél nagyon vigyázzon arra a propagandista, hogy jól áttekinthető vázlatot készítsen és a kérdéseket röviden és tömören, mindenki által érthetően fogalmazza meg. Nem elegendő azonban csupán a kérdéseket kidolgozni. A propagandista röviden írja fel azokat a szempontokat, amelyeket a hallgatók feltett kérdéseire el akar mondani. Ezekkívül egy-egy főkérdés összefoglalóját is készítsse el.

A vitavezetés módszere

A politikai iskolavezető a szeminariumot mindig konzultációval kezdje. A kevésbé lényeges, vagy a tárgyhoz nem tartozó kérdésekre a propagandista még a vita megkezdése előtt adjon választ. Az anyaghoz tartozó lényegesebb kérdéseket pedig a vázlatban a megfelelő helyre írja be és a tárgyalás során vitassák meg. Ha nem eléggé ismert kérdéseket tesznek fel a hallgatók, jegyezze fel magának. Kérdezze meg azokat a fejlettebb elvtársaktól és a következő foglalkozáson tisztázza ezeket a kérdéseket. A konzultáció után ismertetni kell a hallgatókkal a főkérdéseket és annak gondolatmenetét. Ezzel elősegítjük azt, hogy a hallgatók aktívabban bekapcsolódjanak a vitába és megakadályozzuk az elkaandozást, vagy a kérdések mellébeszélését.

A propagandistának a szeminariumon két fő feladata van. Az egyik: a vita irányítása, a másik: a megtárgyalt kérdések összefoglalása. Gyakran felvetődik az a kérdés, hogy melyik a helyesebb módszer a vitavezetés során. Az-e, ha várakoztunk, vagy pedig ha a hallgatók önként jelentkeznek? Tisztában kell lennünk azzal, hogy a fent említett módszer mindkét helyes. A főszólt az önként jelentkezésre fordítsuk mert az aktívabb nevejj az elvtársakat. De ugyanakkor ne mondjunk le a passzív elvtársak bekapcsolásáról se. Ezeknek az aktivizálására egyik módszer a felszólítás.

Ezeket a felszólításokat úgy alkalmazzuk, hogy olyan kérdéseket adjunk az elvtársaknak, amelyekre megválaszolnak, mert a lenkező esetekben még jobban elviesztik kedvüket, önbizalmukat és nem szólalnak fel. Ha egy-egy főkérdést megbeszélünk a propagandista az összefoglalójával zárja azt le, amelyben tömören, világosan mutatson rá a lényegre. Felrészletlenül magyarázza meg a felmerült vitás kérdéseket, tisztázza a téves nézeteket. Az összefoglalóban helyes megemlíteni azoknak az elvtársaknak a neveit, akik pontos, világos választ adtak a feltett kérdésekre. Az összefoglalónál vigyázzon a propagandista arra, hogy az rövid és tömör, egységes, összefüggő képet adjon egy-egy kérdésről, illetve egy-egy anyagról.

Szabó Imre.

Hétfőn délelőtt 11 órakor tanévnyitó ünnepség az egyetemen

Hétfőn, szeptember 1-én a Debreceni Tudományegyetemen is megkezdődik az 1952-53-as tanítási év. A tanévnyitó ünnepséget délelőtt 11 órakor tartják a központi épület aulájában.

A Himnusz után szavazat következik, majd dr. Bognár Rezső Kossuth-díjas, az egyetem rektora tart tanévnyitó beszédet. Ez-

után a közoktatásügyi miniszter képviselője szólal fel, majd sor kerül a Rákosi Mátyás ösztöndíjak kiosztására. Szendrei István a DISZ egyetemi szervezete titkárának felszólalása után az egyetem fizikai dolgozói üdvözlik az új hallgatókat, majd a DIVSZ indulóval zárul az ünnepség.

Az „Építünk“ és a debreceni Írószövetség munkájáról

Az Írószövetség debreceni csoportja munkájában fontos határkövet jelentett az „Építünk“ c. folyóirat megjelenése. Erdemes tehát a közel két évtizedes múltjától kezdődően munkáját, érdemét és hiányosságait az új évad kezdetén megvizsgálni, hogy még jobb, még színvonalasabb, még harcossabb munkát fejthessen ki dolgozó népből nevelésének, a szocializmus építésének érdekében.

Az Épitünk megjelenésével végre lehetőség nyílt arra, hogy Debrecen s egész Tiszántúl folyóiratai a rendszeresen megjelenő folyóiratba irhassanak. Ezzel a lehetőséggel éltek is írónk. A folyóirat másik pozitívuma ezzel kapcsolatban. Nem egy-két író magánvitája, vagy egymásnak írt versek és egyéb irodalmi művek alkotják a folyóirat anyagát, hanem sok író, sokféle, elsősorban a népek szant írása. A Vagongyár új, harcoss elétéről, a tiszaböki vízelépes építéséről, a mecs. változott Hortobágyról, üzeméről és termelőszövetkezelekről szólnak ezek az írások. Vannak köztük egészen kiválóak: olyanok mint pl. Asztalos Sándor, Fábán Sándor, Vajda Márton, Bihari Sándor, Szabó László és Barna Tibor írásai, akik meleg szívvel, de harcossan, pártosan szólnak. Vagy olyan tanulmányok, mint pl. Karacsony Pál vagy Koczogh Alósé, amelyek egyben mozgósító erejűek is. És nem utolsósorban pozitívum a folyóiratnak az is, hogy megőrizte a fájtelég — debreceni, hajdusági vagy éppen Tiszántúl más vidékeinek ízet — tömörében épp úgy, mint a huszadik.

Igen helyes az is, hogy az Épitünk majd minden száma írásokat közöl a kultúrális tömegmozgalom egyes kérdéseiről, ezzel szélesebb körben érdeklődést keltes a folyóiratot. E téren igen sok a tennivaló. A szakértés, gisek szinte kézikönyvként használják az Épitünek. Díszesetes dolog, igen nagy eredmény, de mégsem mondhatjuk el még, hogy köztük sorog ez a folyóirat. És itt szóljunk azokról a hibákról, melyek — úgy nézünk — akadályozzák a folyóirat, illetve a Szövetség még jobb munkáját.

Hiba általában — hogy nem eléggé harcoss, nem eléggé pártos a folyóiratban megjelenő írások nagy része. Nem eléggé harcoss, mert bár témáinak nagy részét a mai életből veszi, de ezek az írások többnyire csak az események visszatámaszra — néha még erre sem — korlátozódnak. Nem áttekinthető, nem telkesítő ezek az írások és nem minden esetben közérthetőek. Művészeket feljuttatni pedig egyszerűen nem jut el az Épitők a tömegekhez. Ezt az is bizonyítja, hogy nincs a folyóiratnak széles irodalmi körvételmeje, tehát nincs kapcsolata a tömegekkel. Nem tudtuk még megsejtetni a dolgozó tömegekkel az Épitünek, elsősorban azért, mert nem szól a tömegek nyelvén a tömegek érdeklő kérdéseiről. Sülyos hiba az is, hogy a dolgozók igényei nem jelentkeznek, mincsenek pl. levelezők. Így bizony kis túlzással azt is mondhatnánk az Épitükről, hogy egy irodalmi szakbizony. Különösen határozó hagyományaink feldolgozása és a könyvismeretesek azok, amelyek szinte a tónusok és felszólítások tanulók számára írott szakmai értekezések. Igaz, hogy jól fel lehet ezeket használni iskolákban, szakbizonyban — de úgy véljük — tovább kell lépni, tovább kell menni elsősorban a tömegekkel, kell írni ezeket is! (Művészesen szólva, könyvismereteseleiből világosan sok van a folyóiratban és ugyanakkor — kevés kivétellel — nem igen agítanak ezek az ismertetések úgy, hogy az ajánlott könyvet valaki is a kezébe vegné.) Ezzel szemben pl. a rignusokat eléggé lebecsülte a Szövetségben lévő írók épp úgy mint a szerkesztők, pedig a tömegetek igen szívesen olvasnék azokat.

Kevés a kritika a Szövetségben egyaránt — a saját írásukat illetően. A legutóbbi számban szerelt volna pótolni ezt Bogáti elvtárs. Jó

trás ez, de a terjedelmes bevezető és a bíráló keménységének hiánya nem pótolta még ezt az igényt, szeretném hangsúlyozni, hogy kemény bírálatat többet segítenék az íróknak, mint az által, hogy csak feltebe-harmadba megdicsérik és egy két lényegtelen hibáscikát „szemre vetünk“.

Itt szólunk arról is, hogy a Szövetseben nem nevelik eléggé a jó írók óta pedig sehoggy sem — a fiatalokat, de az „öregeket“ sem. Ennek két fő oka van. Sokan maguknak dolgoznak, mások neveléséről elfelejtkeznek. Az Egyetem például kiváló előadásokat szervez rendszeresen az üzemeiben. A jó előadások után elég sok az irodalmi kérdések után érdeklődő. Ezek az érdeklődők szívesen ajándékoznak — kevés ajándék után — a Szövetségbe. Ebből a munkából azonban már hiányzik a szib, a telkesedés az illető előadók részéről, amint igen lényeges említenek meg itt, hogy nagyon helyes volna, ha az Egyetem több irodalmi szócírtéje is — dűlök is — bekapcsolódna a Tiszántúli Irodalmi Életénelet a folyóiratban keresztül is történő munkájában). A másik ok az, hogy maga az Írószövetség központja sem (előzők rendszeresen a vidéki szövetkegek vigyárl, Nem adnak pl. továbfejleszt anyagot sem. Lejönnek egyszer-kétszer — s marad minden a régiiben. Vagy pl. Szabó Pál vagy Veres Péter, akik hajdú-Bihar szülőitől, segítőtársak tanácsokkal, bírálatokkal a debreceniek? Kiváló műveket alkotnak — az egyik legnagyobb segítség, amit írónak és nemcsak írónak adhatunk — de vajjon, kézbevetik-e az Épitünek vagy éppen egy-egy debreceni író próbálkozását a segítség szándékával? Ilyen esetlekről nem tudunk. (Mellesleg jegyezzük meg — minden éi nélkül — hogy Kazinczy leveleivel is tudott írótört szervezni.)

Megjelennek az Épitünk számai. Az idén pl. három szám. De sülyos hiba az is, hogy a híatalos lapok, a Néplap, az Irodalmi Újság tudomást sem vesznek. Se nem bírálja, se nem ajánlja.

Végül a lektorálásról néhány szó. A vidéki és üzemi anyagot csak a Szövetség titkára csinálja. Az egyetemi anyagot Koczogh elvtárs. Nem egészen ez így. Azon kívül nagyobb gondot is kell erre fordítani, hogy a lektorálás egyben valóban nevelő munka is legyen.

Nincs egyetértés a Szövetségben belül. Nincs egyes írók, egyes írócsoporthoz köztük sem. Majdnem ellenségesen nézik a Szövetségben például azt, hogy a Szocializmuskij Szűdó írói olyan műveket alkotnak, mint a „Csatorna a Borzson“ vagy a „Citrómszűzlet“. Hátráltatja a jó munkát az is, hogy a fiatalírók is szétszóródnak. Nincs aki foglalkozzon velük. A szakbizonyok sem működnek, csak néha néha jön el egy-két ember, de akkor sem alkotó vita folyik. Ezeknek a hiányosságoknak a felszámolása a titkárság legfontosabb szervezeti feladata. Azonban ehhez a titkárságnak — s magának Barjat elvtársnak — jóval tevőkenyebbnek, harcossabbnak és következetesebbnek kell lennie.

Íróinknak igen nagy a felelőssége. Nem mindannyiunk meg van írunk, hogyan írunk, s ami a legfontosabb az Épitők s ezen keresztül íróink: annak bemutatása, hogy minden területen a Szovjetunió segítségével pártunk hogyan győzött a világon, az ellenséget, az ellenséget, hogy a nagy nyert meg a leg szélesebb dolgozó tömegekkel, hogy a n állítja tömegesen és egyenlően a szocializmus építéséért folyó harc központjába. A mai életben folyó események mögött az áll s ezeket a „hojyanok“ s a „miértetek“ kell elsősorban megadni irodalmi formában a válasszal.

Íróink — a Szövetség és az Épitők szervezeti, illetve megjelenési lehetőségeit felhasználva — a „létek márnökeinek“ felelősségével, harcossan álljanak írásukkal a dolgozók nevelésének, a szocializmus építésének szolgálatába.

NAGY LÁSZLÓ.

Korlát aki tel

A minisztertanács szabályozta a sertéslevágatást.

A rendelet korlátpiaci értékesítést, sertéslevágási engedélyt, valamint ezek tag beittemzett időben, kétféle elget feltévi hízottsertés beletettséggel.

Akiknek nincs sertés szerződésből származó és az 1952-53. évi sertésbeadási, vagy beletettséggük csak esedékes, azok csak sertéseket adhatnak. Esetben, ha beadási és beletettséggük megfelelő sőt beállított, szabadon 60 kilón aluli süldőt.

Amíg a termelői sertésbeadási kötelezettség teljesítésére, a sertés levágására kötelez.

Az engedély csak akkor adható, ha a termelőnek beadási kötelezettségéből eredő hátralevő sertésbeadási kötelezettséget, hízóra állított sertés. Ezek szerint tehát:

30 a termelő, aki az előző év december 31-ig az 1952-53. évi sertésbeadási kötelezettséget teljesítette, süldőt nem köteles adni.

A kötelező sertésbeadási hátralevő 30 a termelő, aki az 1952-53. évi sertésbeadási kötelezettségét nem teljesítette.

A termelőszövetkezetek puszt termelőszövetkezetek, a termelőszövetkezetek tagjai háztájú gazdálkodást bárkinek szabadon adhat, a termelőszövetkezetek június 30-ig megterjesztésére hátralevő sertésbeadási kötelezettségét, a sertésbeadási kötelezettségét.

A termelőszövetkezeteknek szabadpártisítéséhez a köztársasági igazolása szűk.

A termelőszövetkezetek tagok csak egy háztájú gazdálkodást kaphatnak engedélyt, amíg a termelőszövetkezetnek 1952 június 30-ig hátralevő sertésbeadási kötelezettsége van. A hátralevő sertésbeadási kötelezettségét az 1953 január 1-től kezdődő időre megállapított kötelezettségének teljesítésével, hízóra állításával biztosíthatja.

A szes kötelezettség teljesítése után a hátralevő sertésbeadási kötelezettségét.

Üzemi könyvhajuk termelőszövetkezetek csak kötelezettség teljesítésénél, a sertésbeadási hátralevő sertésbeadási kötelezettségét kaphatnak engedélyt, ha hízottsertésbeadási hátralevő sertésbeadási kötelezettségét az 1953 január 1-től kezdődő időre megállapított kötelezettségének teljesítésével, hízóra állításával biztosíthatja.

Ma nyílik meg a Déri-Muzeumban a természettudományi kiállítás

Ma délelőtt fél 11 órakor — a múzeum kupolacsarnokában — nyílik meg az a kiállítás, amely a magyar természettudományok fejlődésének különböző szakaszait debreceni vonatkozásban mutatja be.

A kiállított anyagban a XVI. században megjelent Mélius-féle herbáriumtól az egyetem természettudományi intézeteinek

terjedő időre megállapított kötelezettségének teljesítésével, hízóra állításával biztosíthatja.

Korlátlanul hozhat forgalomba és vághat hizott sertést az a termelő, aki teljesítette sertésbeadási kötelezettségét

A minisztertanács rendeletben szabályozta a sertések forgalmát és levágatását.

A rendelet korlátlan szabadpiaci értékesítést és korlátlan sertésvágási engedélyt biztosít az egyéni termelőknek, termelőszövetkezeteknek, tsz-eseknek, valamint ezek tagjainak, ha a beütemezett időben késedelem nélkül eleget tettek 1952-53. évi hizottsertés beadási kötelezettségüknek.

Akiknek nincs sertésbeadási vagy szerződésből származó hátrálékuk és az 1952-53. évre előírt hizottsertésbeadási, vagy szerződéses kötelezettségük csak ezután lesz esedékes, azok csak 25 kilónál alacsonyabb sertéseket adhatnak el. Abban az esetben, ha beadási vagy szerződéses kötelezettségük teljesítésére már megfelelő süldőt hizálásra beállítottak, szabadon eladhatják 60 kilónál alacsonyabbakat is.

Amíg a termelő 1952-53. évi sertésbeadási kötelezettségét nem teljesítette, csak egy sertés levágására kaphat engedélyt.

Az engedély csak akkor adható, ha a termelőnek nincsen az előző beadási kötelezettségéből vagy szerződésből eredő hátráléka és esedékes kötelezettségének teljesítését hátrálla miatt sertéssel biztosította. Ezek szerint tehát:

az a termelő, aki 1952 június 30-át megelőző időből hátrálékban van, vagy akiknek lejárt az 1952-53. évi hizottsertésbeadási kötelezettségének határideje és nem teljesítette, hizottsertést, süldőt vagy maracot nem adhat el vágási engedélyt nem kaphat.

A kulákok sertésvágási engedélyt csak akkor kaphatnak, ha 1952 június hó 30-ai előtti időből sertésbeadási hátrálékuk nincs és teljes egészében eleget tettek az 1952-53. évi sertésbeadási kötelezettségüknek.

A termelőszövetkezetek és III. típusú termelőszövetkezetek csoportjait háztáji gazdaságukból sertést bárkinek szabadon eladhatnak, ha a termelőszövetkezetnek, tsz-esnek június 30-át megelőző időből sertésbeadási hátrálékuk nincs és teljesítette 1952-53. évi sertésbeadási kötelezettségét.

A termelőszövetkezeti tagok sertésének szabadpiaci értékesítéséhez, a közéleti tanács igazolása szükséges.

A termelőszövetkezeti és tsz-es tagok csak egy háztáji gazdaságban hozhat sertés levágására kaphatnak engedélyt mindaddig, amíg a termelőszövetkezetnek, tsz-esnek 1952 június 30-án megelőző időből sertésbeadási hátráléka áll fenn és amíg nem teljesítette az 1952-53. évre előírt hizottsertésbeadási kötelezettségének december 31-ig esedékes részét. A második sertés levágására csak akkor kaphatnak engedélyt, ha a sertés az első sertés levágásához előírt feltételeknek eleget tett és az 1953 január 1-től június 30-ig terjedő időre megállapított kötelezettségének teljesítését süldők hizóbaállításával biztosította.

A tsz-es kötelezettségének teljesítése után a háztáji gazdaság korlátlanul kap vágási engedélyt.

Üzemi konyhájuk részére a termelőszövetkezetek csak a beadási kötelezettség teljesítéséhez szükséges mennyiségben felül beállított sertésekre kaphatnak vágási engedélyt, ha hizottsertésbeadási területték már maradéktalanul teljesítették. A tsz-esek a községi sertésállományból csak akkor értékesíthetik sertést szabadon, ha az előző időszakra beütemezett kötelezettségüket teljesítették és biztosították az egész évi kötelezettség teljesítését. A terven felül beállított hi-

zol'sertéseket és saját tenyésztési malacokat, süldőket szabadon értékesíthetik.

Minden beadási kötelezettség alá nem eső személy az 1952-53. gazdasági évben korlátlan mennyiségben vághat sertést. A tenyésztés, lovábtartás, vagy vágás céljából vásárolt sertéseket az ország egész területén korlátlanul lehet szállítani.

A rendelet keményen bünteti az üzérkedést.

Termelők és beadási kötelezettség alá nem eső személyek sertést tovább eladás céljából, vagy más részre illetőleg más megbízásból nem vásárolhatnak és nem adhatnak el.

Sertést levágni csak levágási engedéllyel szabad.

A sertésvágási engedély egy sertés levágására jogosít és csak azon a napon érvényes, amelyet az engedélyen a vágás napján feltüntettek.

Magánfogyaszásra csak 125 kilós vagy ennél nagyobb súlyú sertést szabad levágni.

Kivételesen az engedélyt kell a tanácsot kérni.

Ak a sertést engedély nélkül vágja, 5 évig terjedő börtönbüntetéssel és 5000 forint pénzbüntetéssel sújtható.

Ak 1951 december 19-án utáni időben fekete vágásért elítéltek, az két évig nem kaphat vágási engedélyt sem a maga, sem a vele közös háztartásban élő hozzátartozója részére. Az ilyeneket ki kell

zárni a sertések szabadforgalomban való értékesítéséből is.

Vágási engedéllyel levágott sertések után zsírbeadási kötelezettséget kell teljesíteni. A zsírbeadási kötelezettség mennyisége a háztartáshoz tartozó személyek számától függ. Erről a rendelet külön táblázatban intézkedik.

A háztartási szükségleten felül levágott sertések után darabonként egységesen 15 kiló zsírt kell beadni.

A kulákok és a szabadfoglalkozású személyek a második sertés után egységesen 15 kiló zsírt kötelesek beadni. A termelőszövetkezetek az üzemi konyha részére levágott sertések után 5 kiló zsírt kötelesek beadni. A zsírbeadási kötelezettséget a vágást követő három napon belül mindenkinek teljesíteni kell.

A rendelet felhatalmazza a begyűjtési minisztert, hogy kizárjon a szabadforgalomból olyan közönségeket, amelyek sertésbegyűjtési tervük teljesítésében jelentős mértékben lemaradtak. A kizárás tartama alatt ezekben a közönségekben második és további sertések levágására engedély nem adható ki és sertés forgalomba nem hozható.

A minisztertanács rendelete rendszabályokat tartalmaz a kocaállomány fenntartásának biztosítására. Tenyészkoztatásba állítani és kötelezettség teljesítésére beadni, vagy levágni csak abban az esetben szabad, ha a termelő helyette más tenyészkoztatást állított be és az már lemalacozott.

A rendelet a továbbiakban a büntető szankciókat tartalmazza.

Sörkimérés Berettyóújfaluban

A berettyóújfalui földműves-szövetkezet kettős számú italboltját minden nap igen sok sörbárt keresi fel. Annak rendje és módja szerint megváltják az egy-egy vörös blokkot és a kimérőhöz mennek. Ha az illető siet és félóra topogás után megkapja a sört, felhajtja és tovább áll, de ha egy kicsit ráér, akkor várakozik a sör mellett. Megvárja, míg leszál a hab.

Ekkor következik a kellemetlen meglepetés. A három deci sör helyett jó, ha kettő és fél deci, de sokszor még ennyi sincs a pohárban. Az illető sörbárt kérdést tesz fel magá-

nak: létezik-e az, hogy valaki észrevétlenül beleivott a sörömbébe, vagy inkább különleges vegyi összetételűt fogva elporolt? Nem, ez lehetetlen! A vörös az, hogy a csapos rosszul mérte a sört. Ha kérdésre vonják ezéért, akkor azt válaszolja, hogy „nagy a tumultus és nem érek rá megvárni, míg leszál a hab”.

Ez nem kifogás, hanem a dolgozók becsapása. A sörrel ne a dolgozók „csébére” lakarekoskodjanak a sörkimérő csaposok, hanem arra ügyeljenek inkább, hogy minél kevesebb esorogjon el feleslegesen.

Olcsóbb lett a péksütemény és a száraztészta

A belkereskedelmi miniszterium közli: Szeptember 1-től a 60 filléres péksütemények ára országosan 50 fillér. Egyidejűleg a száraztészta közlül a tarhonya, aprótészta, metélt és levestészta ára, a cérnatészta kivételével 18-30 százalékkal csökken.

Az új búza minősége lehetővé teszi, hogy az eddigi választék kibővítésére — a jelenleg forgalomban lévő kenyérfajták változtatlan fenntartása mellett — a közeljövőben újfajta kenyér, új minőségű lisztfajták és péksütemények is forgalomba kerüljenek.

Zöld Károly kulák, aki „a légynek sem árt”

Július közepétől idősebb paraszt ember nyitott be a debreceni egyetemi klinikák személynzeti osztályára és kérte, hogy alkal-

mazzák valamilyen munkára. Éppen szükség volt a gépház körüli ideiglenes segédmunkásra és mivel a munkára jelentkező Zöld Károly szabályszerűen el volt látva munkakönyvvel és Mo nár Lajosné, a szülészeti klinika egyik régebbi alkalmazottja is ajánlotta, — akai, makták.

Zöld Károly munkába állott volna kikötölte, hogy csak könnyebb munkát tud végezni, mert 66 éves. Aztán bejelentette, hogy ő szűk-szavú ember, aki „a légynek sem árt”. Munka után pedig minden este hazajár Derecskére.

Amennyire nem ismerik Zöld Károlyt a klinikán, úgy ismeri és gyűlöli Derecskén minden dolgozó, igaz, hogy 66 éves, de ezt nem mondaná rá senki. Nem csoda, hogy fiatalabbnak látszik, hiszen világlejében sohasem dolgozott, csak dolgoztatott és spekulált. Azt e- lenben kiválóan érte. Kijárt a piacra, leste, hogy a szegény ember mit visz eladni. Ő szbedugott kézzel, pénzt eszorgatve állt és várt, mint a pók a légyre. Mikor aztán látta, hogy nem kél el a portéka — ő vette meg potomáron. Így segített gyarapítani özvegy Békési Sándorné derecskei kulákasszony vagyonát, akinek ő vezet- te a gazdaságát. Igaz Békésiné nem maradt adós, attól örökölte a 33 hold földet.

Zöld Károly szeret a szoknyák körül is legyeskedni. Bár felesége és gyerekei vannak, 55 éves korában tető szerencsétlenül Békésiné 16 éves cselédjét, Böresök Piroskát, a lányának gyereke lett Zöld-től. A kulák ezt eismerte, de fizetni nem akart.

Böresök Piroska gyerektartást követelt. A több éve tartó per. dr. Szilágyi István derecskei ügyvéd kezébe került, — ezért nem kap semmit Böresök Piroska. Dr. Szilágyi ügyvéd szerint Zöld fizetés- képtelen. Pedig a földje megvan, csak kiadta kishasznóbérletbe.

Mi az oka, hogy Derecskén min- denki tudja, hogy kicsoda Zöld Károly, csak a tanács nem vesz róla tudomást. Futni hagyja ezt a felkiismeretlen, harácsoló, vérszo- pó piócat és hozzájárul ahhoz, hogy Debrecenben egyszerű mun- kásembernek adja ki magát és el- keveredjen a becsületes dolgozók közt. Ideje lenne számonkérni Zöld Károlytól viselt dolgait és ala- posan megnézni, mi van a „zárko- zott-ága” mögött.

Lévay Endre.

A MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSON

Nagy forgalom van péntek óta a Bősörményi-úton. Dolgozó pa- rasztok, termelőszövetkezei tagok, állami gazdaságok dolgozói, igen sok gyári munkás és diák megy szekérral, kerékpárral, vil- lamossal a Bősörményi-úti mezőgazdasági technikumba, hogy megnézzék a Megyei Mezőgazda- sági és Állattenyésztési Kiállítást. Saját szemével győződjenek meg az eddig elért kiváló eredmények- ről.

Ludman Gábor, a gugyori Pe- lófi termelőszövetkezet munkae- deméremmel kitüntetett tehene- rőse is itt van a kiállításon. Nemesak mint kiállító — a leg- szebb bika gondozója — hanem úgy is, mint néző, aki megnézi mindazt, ami a kiállításon van. Kísérjük végig Ludman Gábor- t és nézzük meg vele együtt, mit is lehet látni a megyei kiállítá- son.

A látogatókat kétoldalt elhelyezett piros és nemzetiszíni zászlók fogadják és elkísérik egészen az épület bejáratáig, ahol bölés tanítónk és vezetőink szob- ra van elhelyezve: Lenin, Sztalin és Rákosi, elvtársaké.

A földszinti termekben és az emeleten a különböző növény- a kiváló terméseredmények szemléltető bizonnyítékai vannak. Ludman Gábor mindent sorra megnézi. Nem kerüli el a figyel- met semmi. Megnézi a hajdúbö- szörményi Előre tsz-es keresztso- rosan vetett öszbúzáját, melyből 14 mázsás termést csepegtet el holdanként. Aztán az újrászri Len- nin termelőszövetkezeti csoport gyönyörű rizsét, mely állandó gyomtalanság, a jó talajművelés következtében ebben az évben is mintegy 30 mázsát ad. Egymás mellett sorakoznak a kimagasló eredményt elért termelőszövet- kezetek, állami gazdaságok ne- veit, alatta pedig a termények. Az emeleti terem sarkában a Hortobágyi Trósztnak három olyan sültötke van kiállítva, amely így becsülés szerint is meg van darabonként 25-30 kiló. Az

istálló- és műtrágya használatá- nak eredménye, hogy 500 mázsa sültötököt szednek le egy holdról. Szep burgonya van a terem má- sik végében. Egy félkiló körül van egy-egy szem. A késői hideg- ben majdnem lefagyott, de a hold- dankénti 60 kiló pétső és a há- romszori kapálás segített rajta: a legszebb burgonya, amit ebben az aszályos évben el lehet kép- zelni.

Nem is lehet mindent fejben tartani, amit itt lát az ember. A hencidai Új Világ gyönyörű pap- rikája, a hajdúnánási Dózsa tsz- kétkölnyi nagyságú kortéje és almája, az egyéki Petőfi tsz 12.10 mázsás búzatermése, a 10 kilós takarmányrépák, mind a fejlett agrotechnika, a nagyüzemi gaz- dalkodás eredményeiről tanu- skodnak.

Az egyik teremben szemléltető kép mutatja be, hogyan fejlődik öntözéses gazdalkodásunk, ho- gyan lesz évről évre több öntö- zeses terület és ezzel együtt ho- gyan nő a terméseredmény és ho- gyan fejlődik az állattenyésztés is.

Ezután a gépek jönnek sorra. Egymás után nézi meg Ludman Gábor a különböző mezőgazda- sági gépeket. Kezde a kombáj- tól, egészen a műtrágyaszórógé- pig.

A loistálló előtt ott van Szabó Kálmán hajdúszoboszlói egyéni- leg dolgozó parasztnak Csillag nevű lova is, mely egyszerre két csikót ellett — van egy 2000 ho- das tsz miniatűr épülete, amely körül sokszor 50 ember is áll: nézik a jövő tsz-t.

Sorban minden megnézi Lud- man Gábor. Megáll a merinói birkáknál, a szebbnél szebb faj- sertéseknél, aztán különösen a hajdúszoboszlói Vörös Csillag ter- melőszövetkezet szénporos égető- jénél időz sokat. Hogyan lehet olcsón és gyorsan istállót építeni a megnövekedett állatállomány számára — ezt mutatják be a

hajdúszoboszlói Vörös Csillag tsz- tagjai. Ott füstöl az égető, me- lyet az első napon gyújtottak be és a kiállítás utolsó napján sze- dik belőle a kész tégákat. Ebben az évben már 150 ezer téglat és 120 ezer cserepet égettek ki a Vörös Csillag tagjai.

Nyolcven termelőszövetkezet- ben folyik eddig a megyében a téglaegetés. A tervbevett 3 mil- lióval szemben már 4 és félmillió téglat égettek ki. Ez több mint másfélmillió forint megakarítást jelent a csoportoknak.

A tehénistállóban — hátul, az épület udvarán mintegy 100 te- hen van. Itt Ludman Gábor nem- csak a Mezőgazdasági Technikum Kökény nevű tehénét, mely évi 752 liter tejet adott, vagy a Hor- tobágyi Trószthöz tartozó elepi gazdaság Alma nevű 36 literes tehénét figyeli meg, hanem büsz- kén beszél és mutatja a saját bi- káját is, melynek nem igen lehet páriát találni a megyében. Sok- sok látnyaló van, szebbnél szebb utatok, 2-3 óra alatt bizony meg sem lehet nézni mindent.

A loversenyre megyünk el vé- gül Ludman Gáborral. Csillag szemmel figyeli a nemes mén- ek szebbnél szebb ugrásait, hiszen ő is szakember ebben, a munka- érdemem mellett még három érem van a kabátja hajlékában, mely azt bizonyítja, hogy kiváló lovas is.

Sok-sok ember keresi fel a ki- állítást. Már az első nap mintegy 4500-5000 dolgozó nézte meg, ta- nu- t a fejlett termelési módsze- rekből, hogy hazatérve, a jövő- évi munkánál már ő is alkal- mazza.

Ma újabb gazdag műsor lesz a kiállításon Nyolctól kilencig vá- sárbemutató, 9-től 11-ig lovasver- segy, 11-től 12-ig tapasztalatcsere- értekezlet, negyed 2-től 3-ig lo- vasbemutató, 4-től pedig szabad- téri kultúrműsor fogja szórakoz- tatni a kiállításra érkező dolgo- zókat.

A KOMMUNIZMUS ÉPÍTÉSÉNEK ORSZÁGÁBÓL

1952 AUGUSZTUS

A SZTÁLINGRÁDI VIZIERŐMŰ

Ma két éve, 1950 augusztus 31-én tették közé a Szovjetunió Minisztertanácsának határozatát, amely az egymillióhektáros területtel feljlesztendő Sztálingrádi vizierőmű megépítéséről szólt. A hatalmas vizierőmű létesítése mellett 13 millió hektár földterület öntözése és vízellátása céljából megépítik az óriási sztálingrádi vízáterelőt, a Volga-Ural közötti hajózható folyócsatornát és sok ezer kilométernyi öntöző csatornahálózatot. Ez az egyetlen vízáterelő és csatorna sokkal nagyobb területet lát majd el vízzel és öntöz, mint amekkora egész Magyarország.

A Volga víze a Káspi melletti alföldön mintegy hatmillió hektár most még sivatár és száraz, nagyon termékeny földet fog öntözni és további másfél millió hektárt a csatorna északi részén. E földekben valóságos millió számra fognak letelepedni az állatok. Ez a ma még sivatár vidék új életre kel.

A Volga a kommunizmusba folyik

Emlékszem, amikor Rínokban, a topolyafák árnyékában, Zsuk elvtárs emlegette a Kremlben tartott értekezlet lefolyását, amelyen a kommunizmus egyik legnagyobb építkezéséről határoztak. Úgy látszik, hogy még a Volga is elcsendesedett, nem esőgöngyözt, hallgatva az elbeszélést, hogyan döntötték sorsa felett.

Sztálin elvtárs a térképhez lépett. Arról beszélt, mire használnak fel a Volga óriási méretű energiáját. Elsősorban öntözésre, a szárazság elleni harcra. Áramot kell szolgáltatni az ország középső részének is, ahol nem elegendők az energiabázisok.

Sztálin elvtárs figyelemmel kíséri a hidrotechnikai építkezéseket minden fontos mozzanatát. Dolgozószobájában születnek meg a nagy építkezések tervei, amelyeket azután az egész ország megvalósít. Miután kidolgozták az építkezések tervét, Sztálin elvtárs lépésről lépésre követi a végrehajtás menetét...

Hymódon a jövő — jelenünké válik. Képzetelemben már most látom a korai sztálingrádi reggelt 1956-ban. Messze a napfelkelté rózsás fényében egyáltalán nem magas és messziről nézve nem is látszik szélesnek. A betonból készült vízleocsátóba behelyezik az utolsó táblát, elzárják az utolsó szakaszt — és a Volga, a Nagy Volga csodálkozva áll meg ennél a falnál. A meglepetéstől meghökken a harcos fejedelmű egy pillanatra fétóvázik.

Csend van. Köröskörül semmi sem mozdul. Talán maga a föld is megijed, óvalos lett és figyel a folyó elkéseredett küzdőmet az emberrel. De már késő. Hiába öröng a Volga. Egy évvel ezelőt még harcolhatott, amikor az ember a folyó medrének csak a felét zárta el az ideiglenes földgáttal. A csata már befejeződött és a hatalmas fal elzárta a folyó útját. És mintha a Volga megértene, hogy céltalan a küzdelem, lassan hátrálni kezd.

Latossinkánál víz alá került a homoksziget. Eltűnt a partmenti földszalag, amelyen még egy héttel ezelőtt az építők munkásvonata közlekedett. A Volga eljut a százados tölgyekhez és az óriási fák megpillantják magukat először a víz tükrében, csodálkozva bámulnak és sehogysem tudnak betelni önmagukkal. A latossinkai kertek virágborulva fogadják a Volgát. A fehér fák mintha havasak lennének, visszatükröződnek a vízben. A madarak vidám tavaszi csicsérgéssel üdvözlik a folyót.

A Volga pedig egyre tovább és tovább hőköppölyög vissza Sztálingrádtól. Már elöntötte az árterületet. Elérte az árterület feletti első falut: Pogromnoje. A házakat már régen elszáhlították a folyó partjáról, de a Volga mintha nem akarna elfávozni régi halászbarátaitól, ismét egészen megközelelti a falut. Ünnepelnek a kolhozparaszatok. Nagy az öröm Nikolsz, Btkov és General falvak lakosai között. Emelkedett a Volga szintje Kamisinnál, hullámai simogatják a szartovi partokat. A folyó maga sem vette észre, hogyan alkult át kéktengerre.

„Mi történt? Micsoda akadály?” Izzognak az Oka és a Káma, a Guszovaja és a Vjatka, valamint a nagy folyó hélezer Lis- és nagy-

leánya, amelyek segítségével kiűdik Volga anyjukhoz a tavaszi vizek bővizű áradatát. A folyó pedig megáll a betonfalnál — hatalmasan megújulva még erősebb, mint volt — a hullámok beleütköznek a gát lejtős falába és fehér habokká zúzóda hullnak vissza.

A vizierőmű épülete ügyszóván nem látható. A legnagyobb berendezések a föld alatt, a gát testében a sztálingrádi tenger felekén rejtőznek. Nem érti a Volga, milyen sorost készített elő számára az ember. A folyó még mindig csodálkozva áll meg mindig csend van köröskörül. De ime lassan enged, felemelkednek az acélajtók és a Volga megértet e kitalálta, mit akarnak tőle. Minden erejével az egyetlen számára nyitvahagyott lejárata önti vizét és dühösen nekítámad az óriási turbinák lapátjainak, el kezd azokat lassan forgatni.

A turbina lapátja megette az első fordulatot!

A leigázott Volga partjához közeledik a győzedelmes ember. Végigmegy az új város utcáin. A város a kutatók lakótelepe helyén nőtt ki. A zöldülő fák és kertek mélyen megbúvó házak ablakából üdvözöltek röpöknek felé. Az ember végigmegy az árnyékos parton, az akácok aranyesővel kísérik. Kier a Sztálingrádi-tenger partjára ahol megnyílik szemelőtt a felhőtlen, végtelen május égből.

Ez az ember az építők legjobbja, a kiválók közül a legjobb. Lehet, hogy betonmunkás, aki meglepte a vjagot sztahanovista munkateljesítményével vagy az óriási lépkedő ekskavátor gépsze — főiskolai képzettségű munkás. Vagy tervezőmérnök, aki merész technikai javaslatot tett egy

bonyolult probléma megoldására és ezzel közelebb hozta az ünnepi napot. Az is lehetséges, hogy a nagy építkezés felderítőjét, egy kutatót fognak a legkiválóbbnak minősíteni. Ekkor a gát tetejére felszalad a napbarnította, hatalmas Guszarov elvtárs, vagy lényeken felép a kis Tonya Koroljovavagy határozott léptekkel indul az expedíció pártiszervezetének vezetője, Jegorov elvtárs... De akárki is legyen, a legjobb a legjobbak közül odalép az elektromos vezérlő táblához és fordít egyet a Sztálingrádi-GESZ kapcsolóján.

Bekapcsolják az első áramot!

A nagyfeszültségű távezeték csipkés árbocai végigtűnnek a hazai földön. Északra — Moszkva felé délen Asztrahánban, Acélkarjuktól kitárvá tartják a vezetőket, szállítják a nagy folyó energiáját. Az elektromosság azért hatalmas, mert végtelenül osztható. És úgy, ahogy a Volga a saját erejét ezer és ezer kis patakba, folyóba gyűjtötte össze hatalmas folyamává, ugyanúgy folyik most széjjel a volgai energia ezer és ezer patakba. Fut ez az erő a magas vasárbocokon és egyszerű faszlopokon a kolhozokba, a gyárakba és bányákba színházakba és iskolákba, a mi lakóházainkba. Az éa moszkvai házamba is, ahol régóta várják ezt az üzenetet a Volgáról, a feleségem, a kislányaim, Oga és Tatyána, és még másutt ki tudja, hányan. A sztálingrádi áram szelűtt az országban és mindenütt boldogság virul nyomában.

A himnusz ünnepélyes hangja hallatszik a gát tetejéről és c'arad hazám tengerei, virágzó mezői és legelői bokrai és erdei felett. Ez a dal am mindenütt hirdeti a szovjet ember nagy győzelmét.

Tavaszi virradat ragyogja be a földet. A reggel már uralkodik a világ felett. A fénylő nap sugarak tüzeben magasztos szobor emelkedik. Mélyen a tengerbenyúló földnyelvre építették Ot és úgy tűnik, hogy a kék hullámokból emelkedik egyenesen az ég felé a legnagyobb ember alakja, akinek lángesez teremtette mindazt, ami itt létrejött azé az emberé, aki mindenkinél előbb, előre látta ezt a boldog napot.

(Részlet Ga.aktjonov—Agrarovszkij: Egy nagy építkezés hujnala c. könyvéből.)

Távolbalató központ Moszkvában

Halló, itt Moszkva, itt Moszkva beszé.

Már több mint 25 éve közönlíti a világ dolgozóit a Szovjetunió fővárosának rádiója. Negyedszázada épült Sabolovkán a moszkvai leadó antennája. Azóta persze már számos hatalmas leadóállomást építettek, de a sabolovkai antennatorony még ma is megleszi kötelességét. Most innen sugározzák a moszkvai távolbalató központ adásait.

Az új technika alapján épített távolbalató központ leadásai 625 sorra bontott képeket továbbítanak és így a Szovjetunió televíziós állomása közvetíti a világon a legkorszerűbb távolbalató adásokat.

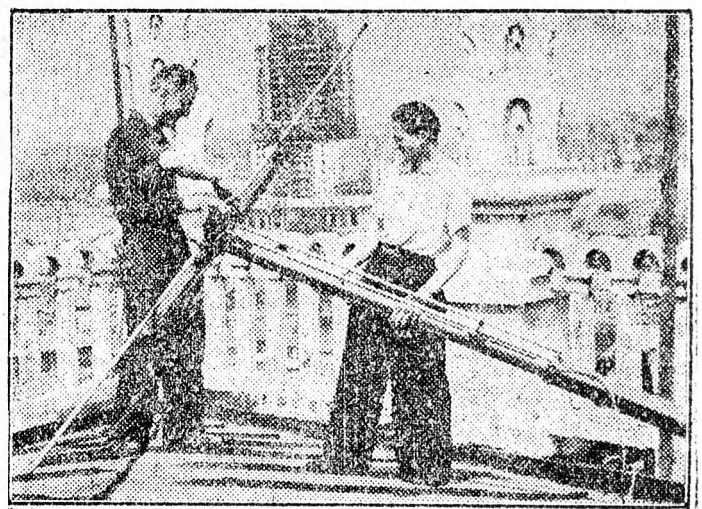
Írók, költők, zeneszerzők, rendezők, művészek számoinak bealkotásairól, de megjelennek a televíziós adások üveg arnyóin a Szovjetunió legkiválóbb sztahanovistái, a termelés különböző ágaiban kitűnő dolgozók is. Va-

sárnaponként a gyerekek számára külön úttörőműsort közvetítenek.

Nagy közönségsikere van a legújabb szovjet s külföldi filmek, zenés és drámai színművek és cirkuszi előadások közvetítésének. Az izgalmas labdarúgó mérkőzéseket is otthonukban szurkolhatják végig televíziós rádiókészülékekkel rendelkező moszkvai dolgozók.

A legutóbbi időkben úgynevezett kombinált adásokat közvetít a moszkvai televízió, az előadások eszeleményeibe filmrészleteket szőnek be. A nézők elővárosok, kolhozfalvak, gyönyörű tájképek tűnnek fel és mindez kibővíti a leadásra kerülő darab eszeleményét és fokozza művészi hatását.

A szovjet távolbalató a tudományos technika legújabb vívmányai alapján fejlődik tovább és egyre több dolgozó lakásában elevenedik meg a moszkvai televízióállomása adása

Viktor Korzinkin és Viktor Szokorjev a televíziós adó technikai ideiglenes antennát szerelnek fel az egyik moszkvai ház tetejére

A Szovjetunió mezőgazdasági gépekkel segíti a Német Demokratikus Köztársaságot

Újabb nagy mezőgazdasági gépszállítmány érkezett a Szovjetunióból a Német Demokratikus Köztársaságba. Az új szállítmány a többi között huszonhét gabonaszárító berendezést, 150 burgonyaalító gépet és repabegyűjtő kombájno-

kat, valamint a kombájnhoz szükséges vontatógépeket tartalmaz.

Az értékes szállítmány megérkezésekor lelkes ünnepség zajlott a Berlin melletti Neuenhagen pályaudvarán.

SÉTA AZ ÉPÜLŐ SZOVJET FŐVÁROSBAN

117 új, korszerűen felszerelt lakáshoz jutnak a moszkvai dolgozók. A földmunkák már javában folynak a hatalmas épületek 1953-ban adják át rendelkezésükre.

Polytatjuk a sétát. A Vrubel-utca csendjét is az építkezés léptető ritmusa veri fel, két szép lakóházat emelnek, itt is új lakások sokasága várja a szovjet dolgozókat. A Malaja-Peszcsanaja utca mellett derékszőgben két új utcát nyitottak a

Volokalamszki-út

felé. Az itt épülő háztömbben emelkedik majd a nehézipari üzemek építkezési minisztériuma tervezőintézetének hatalmas háza, amely homlokzarával a hősi emlékü volokalamszki országot felé tekint. Mellette nyolcemeletes lakóépületet emelnek, amelyben 10875 négyzetméter alapterületen 232 lakás lesz, ezenkívül helyet kap az épületben egy gyönyörű napközi otthon is, a földszinten pedig üzlethelyiségek lesznek. A tervezés gondoskodik arról is, hogy a házóriások között levegős terek maradjanak, egy hektáryi területet tartottak fenn, ahol gyermekjátsszótereket létesítenek, a környéken pedig virágokat bokrokat fákat ültetnek.

A Szovjet-tér

gyönyörű parkjával és szökőkútjával a moszkvaiak egyik kedvelt pihenőhelye. Eddig is egyik legszébb pontja volt a szovjet fővárosnak, a jövőben azonban még szebb lesz. A téren állítják fel Jurij Dolgorukij, Moszkva megalapítójának hatalmas szobrát. A tér egyik részén szép lakóháztömb emelkedik, ehhez szorosan kapcsolódik most majd az újonnan épülő hétemeletes lakóház, amelyben 4618 négyzetméter alapterületen 99 szép új lakás lesz. A tér másik oldalán emelkedik a Marx-Engels-Lenin Intézet épülete, amelyet a közeljövőben átalakítanak, s ezzel egységes építészeti stílusúvá teszik, összhangba hozzák a Szovjet-tér épületeit.

Erdemes ellátogatni

Izmajlovo-ba,

ahol talán legjobban felmérhető az a hatalmas építési lendület, ami a szovjet fővárosban folyik. Izmajlovo nem is olyan régen még kis falu volt a hatalmas Moszkva mellett. Még 1945-ben is beépítetlen területek terpeszkedtek az apró viskók mellett. A Nagy Honvédő Háború befejezése után lázas ütemben megkezdődtek az építkezések. A viskók és üres mezők eltűntek, helyükön hatalmas lakóháztömbök

A nyolcszáz esztendő Moszkva évről-évre fejlődik, fiatalodik, épül és szépül. Hatalmas lendülettel folyik az építkezés, középületek, kulturális és jóléti intézmények magas épületei emelkednek, és egyre szaporodnak a lakóháztömbök. A mult esztendőben a szovjet főváros dolgozói 735.000 négyzetméter alapterületű új lakást kaptak a tervben előírt 710.000 négyzetméter helyett. 1952 még ezt a hatalmas teljesítményt is túlszárnyalta: ebben az évben 750.000 négyzetméter alapterületű lakásnak kell elkészülni. Induljunk el

a Leningrádi-uton

a szovjet főváros egyik legszebb és legfontosabb főútvonalán. Aki évekket ezelőtt járt erre, bizony nagyot nézne, hogy nény hatalmas középület és sokemeletes lakóház épült fel azóta. És folyik a lázas építkezési munka most is: egyedül a Leningrádi-úton (több, mint száz ezer négyzetméter alapterületen) pihenhet óriási, sokemeletes lakóházat építenek.

Az egyik új ház a Pravda-utcahoz csatlakozó háztömb egységében épül, s a Leningrádi-út 22—24. számot viseli majd. Az új házóriás hármastagozású lesz, kétoldali 7—7 emeletes szárnyal közepén 11 emeletes épülettel. Földszinti helyiségeiben az új gyermekpoliklinikát helyezik el, tökéletesen felszerelt, korszerű rendelőkkel és gyógytermekkel, az emeleteken — összesen 5300 négyzetméter alapterületen —

Az Építő-Faipari dolgozók rendezésében ma zánkban az Építő-rakat, napfényes, mas alkóásokat seregienek ebből össze, hogy felmék — és még t eőre a jövőbe. Az építőmunkácsult tagjai társatunk útmutatását sorokban küzdeno felépítéséről. Kikik József, Czvet az egész megország ismeri és fel minden létesítanyai új emunkábiharkeresztési Jé

Milyen egy délecsiszolóműhelyben, züg, magasra pótlák, üőkek töltmet, Néha a nyitásokon" apró kocka — utánpótló láncepék mellé szállítgot.

A bejárat mellett szoló gépnél fekszigésű férfi serdosan kiképzett távászonszalagra, mákészülő székék ilőtj. Ki ez az ember? Murvai András szország egyik legjobkaki 850 nappal a augusztus 21-én d 5 éves tervét.

Gyermekkorában úti kis egyszoba-kamindig arról. Amgyári munkás leszvoitak akkor, az utca] üzem is csupabódebből, épületekzgyobbakba, a Vaghánygyárba pedigva sem lehetett beAndrás harcait a kérgűfűzéssel, összeállMég 12 éves semnem tehetett mákétestvérek, két fű, kellett a kenyér, A berkocsist még az rú a att e'ragadta a nagy család támasza a legidősebb nővérevállalt munkát. Ó hozza a kisebb nagyobbkat amit petroleumbgörnyedve, sokszorszélelték mindnyájar serves évek voltak eszer tüzevaló nélkülgyosan húzták ki a havat kavart, a lakógyott és ők remény mást kérdezgettek: ú? Lesz-e egyszer háromszori étkészés Torkig voltak már kációval". Hiszen mzsölték, karácsonytluk még száraz kenyoz asztalra.

Ma visszagondolva évekre egy kicsit tá mindéz. De sosem letlt élnék még ébrenben azok a reggelek, verei rongyos ruhába ki a Dohánygyárnak, többi, a hányatott n évek. Hogy is nézett Miklós utcai cipész? Egy szük szoba, — csirizes tálak szerszárban számlí, Innen, ebörtönből kellett azcsaftok" után szaladni a megföldözött c 5-6 pengő bérért, 19 segéd lett, de az élet tozott, nem lett jobb. étetet 1945 hozta el. előtűk az élet kapuja. Most a napokban éve, hogy Murvai elv munkás éltette a szv

ÉPÍTŐK NAPJA

Az Építő-, Fa- és Építőanyagipari dolgozók szakszervezetének rendezésében ma ünnepljük hazánkban az Építők Napját. Ujgyárakat, napfényes lakásokat, hatalmas alkotásokat formáló emberek seregének ebből az alkalomból össze, hogy felmérjék eredményeiket — és még tovább nézzenek előre a jövőbe.

Az építőmunkások ma megbecsült tagjai társadalmunknak. Pártunk útmutatását követve az elsősorban küzdenek a szocializmus felépítéséért. Kiss István, Fabrik József, Czukor Anna nevét az egész megye, sőt az egész ország ismeri és éppúgy ismerhető fel minden létesítményben: a Baranyai út munkás lakóskolnában, a békéscsabai Járási Pártbizott-

ság székházánál, a Hortobágy-puszta új telephelyeinél a legjobbakat követő ezrek és tízezrek alkotó keze.

A múlt sötét napjai a mindennapi kenyérért folyt sztrájkok után ma már nem kell egyetlenegy közművesnek, ácsnak, vasbetonszerelőnek, segédmunkásnak sem a munkanélküliségtől félni: állványerdő az egész ország, van munka bőven! Sőt, ezt a munkát egyre tökéletesebb, modernebb gépek és a Szovjetunióól átvett élenjáró tapasztalatok is segítik.

Ma ezrek és tízezrek ünneplik az Építők Napját. Az építők hajdúbihamgyei bizottsága is gazdag műsort állított össze. Debrecenben az ünnepi műsor reggel 8 órakor

kezdődik. Az Építők nagyterdei sporttelepén női és férfi kézilabda mérkőzések, futballmérkőzések lesznek. A délutáni események során Hódos Imre olimpiai bajnokunk, valamint Németi Gyula részvételével birkozó műsor lesz. A műsor keretében Hódos Imre Sipossal mérkőzik. Az olimpiaközvetésben Tóth Lajos tornászajnokunk is bemutatja tudását a tornászmutató keretében. A délutáni műsort ökölvívás zárja le.

Este nagyszabású kultúrműsor, filmeledés, tűzijáték, az Obráczov bábszínház előadása szórakoztatja a megjelenteket. A műsoron szerepelnek a Csokonai Színház részéről Szedő Lajos és Angyal Sándor színművészek. A műsor után éjjel két óráig tánc.

Az első debreceni építőmunkássztrájk története

Ma az Építők Napja alkalmából elmondta: Labancz András 82 éves kőműves

Sok évtizedes harcos mltra nézünk vissza, mi építőmunkások. Kevesen, egyre kevesebben vagyunk azonban, akik elő tanult azoknak az időknél, amikor ébredni kezdett az építőmunkások öntudata, az első láng fellobbant lelkükben az elnyomás, a kiszákmányolás ellen.

1898. Ugy hiszem, ez az év volt Debrecenben öntudatra ébredésünk, felszabadulásunkért folytatott harc hajnalának kezdete.

Nyomorgó, éhes, meglopott munkások testék az alkalmat, hol'chei néhány garast kerestni falat kenyérré. En is közöttük voltam, akkor már katonaviselt, tapasztalt fejfel. Mit láttam eddig: a munkásé a nyomor, az uraké a jog, a törvény. Ezért is szabhatják meg a bérket kedvük szerint. Nem szolt abba senki. Ez év nyárára egyetlen munka volt egész Debrecenben: a városháza tartozása. Lestük mi, éhesek — a kezdést. Többszáz jelentkeztünk. Néhány tucat kellett. Így aztán a vállalkozó Tisza István egykori pártja olyan méreletlen pimaszsággal állapította meg a bért, hogy ökölboszorult a kezünk. Nem óráért szabott, hanem napi egy forintot.

Hiába mentünk a gazdához, hogy ebből nem lehet megélni. — Van, aki ezért is eljön — mondja S valóban az építkezés körül hajnalot estig, míg mi dolgoztunk, kisebb-nagyobb csoportok úgy lesték az állványt, mint éhes gyerekek a dusan rakott kárikatokat. Hát ezekre számított a vállalkozó úr, amikor elutasította kérésünket. De rosszul számított. Másnap reggel — egy éjszakai tanácskozás után — mi is csak az állványok alá álltunk. Elterjedt a városban a hírsztrájk. Megkezdődött a debreceni kőművesek első sztrájkja. Kivonultunk mindnyájan a nagyterdei sztráktanyára. S hiába édesgette a vállalkozó ígéreteket a munkanélkülieket, hiába ígérték a rendőrök, a debreceni építőmunkások között nem akadt sztrájkoló.

S mit lehetett mást a vállalkozó, meg a hatóság? Más városokban kerestek sztrájkolókat. Hoztak is néhányat, de a sztrájkbizottság előre küldött emberei már a vonamon beszéltek velük, hogy utazzanak vissza, mert bizony itt, Debrecenben sztrájk van. Napokig nem is kapott munkásokat a vállalkozó. De egyszer mégis csak sikerült 36 kecskeméti kőművest becsempészni az építkezésre. Rendőrök őrizték a sztrájkolókat a munkások haragja ellen. Már két napja dolgoztak, de éjszaka sem merték elhagyni a munkahelyet. Ekkor a sztrájkbizottság egyik bátor tagja vállalkozott: beamegy ő a sztrájkolóknak közé a rendőrgyűlésre is. Meg is tette. Az éjszaka sötétjében felkászott az állványokon a második emeletre. Egri Jánosnak hívták ezt a sztrájkárt. Beszélt a sztrájkolókkal. Megmagyarázta nekik, hogy csak összefogással tudunk harcolni a vállalkozók ellen. Nem emlékszem már rá, mit mondott még nekik, de reggel örömmel köztelte a sztráktanyán, hogy hazatérnek a kecskeméti. Csak alkölködséget adjunk nekik. Fel nap alatt összeadtuk a költséget. A rendőrök nagy meglepetésére a sztrájkolókat kivonultak az épületből, s mi nagy telkesedéssel kísértük őket a vasútra.

Debrecenben győzött a munkások szolidaritása. Meglittuk ezt minden városba, ahonnan csak munkást akartak ide toborozni sztrájkolóknak. Nem kaptak egy szálát sem. Így győzött hosszú hegek után a mi első debreceni sztrájkunk. A vállalkozó beadta derekát.

Persze, ötvennégy év távlatából nézve nem nagy volt a sztrájk eredménye. Néhány filléres béremelés. De a fillérek mögött hatalmasabb erő lángjai éledtek. Kezdtük érezni a szervezőképesség mindent elsőpró erejét, hogy a munkások sztrájkjai következtében harcra győzelme vezet.

En megértem ezt a győzelmet, 82 éves korom. Boldog vagyok, ezért és hálás, pártunknak, a Szovjetunióknak.

Murvai András útja

Milyen egy délelőtti a bútorgyári csiszolóműhelyben? Sokfajta gép zúg, magasra polcozott székáramok, ülések töltik meg a termet. Néha a nyitvamaradt „folyosókön” apró kocsik gördülnek el — utánpótló láncok, melyek a gépek mellé szállítják a friss anyagot.

A bejárat mellett, az egyik csiszoló gépnél felelősközi, gyorsmozgású férfi serénykedik. Gondosan kiképzett támlákat rak fel a vászonzalagra, majd az exportra készülő székék ilökéjét gömbölyíti. Ki ez az ember? Megismerjük, Murvai András sztahanovista, az ország egyik legjobb gépmunkása, aki 350 nappal a határidő előtt, augusztus 21-én délelőtt befejezte 5 éves tervét.

Gyermekkorában a Bősörményi-úti kis egyszoba-konyhás lakásban mindig arról álmodozott, hogy gyári munkás lesz belőle. De hol voltak akkor, az 1920—25-ös évek táján a gyárak? A mai Salétrom-utcai üzem is csupán csak néhány bódéból, épületéből állott. A nagyobbakba, a Vagongyárba, Dohánygyárba pedig még protekcióval sem lehetett bejutni. A kis András harcát a kenyérért művirágüzettel, összeállítással kezdte. Még 12 éves sem volt ekkor, de nem tehetett másképp. Öten voltak testvérek, két fiú, három leány — kellett a kenyér. Apjukat, az öreg berkocsist még az első világháború a tétl elragadta a halál. Mikor a nagy család támasz nélkül maradt, a legidősebb nővére virágüzletben vállalt munkát. Ő hordta aztán haza a kisebb nagyobb megbízásokat, amit petróleumlámpa mellett győrnövede, sokszor még éfélig kézi éltek mindnyájan. Nehéz, keserves évek voltak ezek. Nem egyszerű tűzrevaló nélkül, éhesen, rongyosan húzták ki a telet. A szél havat kavart, a lakás ablaka befagyott és ők reménytelenül, egymást kérdezték: lesz ebből ki-ü? Lesz-e egyszer jó ruha, napi háromszori étkezés, tűzrevaló? Törkig voltak már az „úri prédikációval”. Hiszen mikor azok dözsöltek, karácsonyt ünnepeltek, náluk még száraz kenyér sem jutott az asztalra.

Ma visszagondolva ezekre az évekre egy kicsit távolinak tűnik mindez. De sosem lehet elfelejteni. Itt élnek még ébren az emlékek: azok a reggelek, amikor testvérei rongyos ruhában vágtak neki a Dohánygyárnak... aztán a többi, a hányatott nap: az inasévek. Hogy is nézett ki az öreg Miklós utcai cipésznél a műhely? Egy szűk szoba, — az asztalon csiszos tálak szerszámok a sarokban számlí. Innen, ebből a szűk börtönből kellett aztán a „kundsafok” után szaladgálni, szállítani a megföldözött cipőket, havi 5—6 pengő bérért, 1939-ben ugyan lett, de az életük nem változott, nem lett jobb. A szebb, jobb életet 1945 hozta el, akkor nyílt ki előttük az élet kapuja.

Most a napokban volt három éve, hogy Murvai elvtárs mint új munkás lépett a gyár közönségébe.

Szép nap volt ez, — olyan régen várt; ünnepi. Amikor végig ment az irodán, a versenytáblák mellett úgy érezte magát, mint az a régi Bősörményi-úti „srác”, aki újból a modik, Va'óban álom volt ez — igazán álom! Az út, ha 20 évvel később is, de ide vezetett az üzembe.

Még most sem lehetne talán kétszerez sztahanovista, ha nem állott volna előtte Fekete Sándor példája. Fekete Sándor már akkor is az üzem legjobb dolgozója volt. Murvai elvtárs tiltokban megfigyelte, milyen ügyesen kezeli a bútorgépeket, milyen gyorsan forog a keze, az esze. Miért ne lehetnék én ilyen? — tette fel magában a kérdést? — Mi az akadálya? Ujítani kell? Azt is megcsinálom... — Sok álmában éjszakába került ugyan, de valóban megcsinálta. Akkor még kézzel csiszolták le a g-támlák végét. Lassú és meglehetősen nehézkes volt ez. Murvai gépre vitte a műveletet, addig spekulált, míg sikerült. Mikor kész lett, háromszor gyorsabban csiszolt meg egy székáramot, mint azelőtt. Ha-onió volt a dolog a felátam felelésnél is. Ezt ugyan géppel dobesszólóval végezték, de nem tudtak neki tökéletes véget formálni. Mikor szalagra került ez is, egycsapásra a minőség is megőződött, a termelés is gyorsabb lett. Ezzel a módszerrel ért el az-

lán Murvai András tavaly, tavalyelőtt 200—250 százalékot. Kiváló eredménye nem büvös dolog. Egyszerű útjait van az egésznek: a dolgozó nép hazája iránti végtelen szeretet, az új iránt való szüntelen érdeklődés.

Most augusztus első felében, mikor az új normával is elérte a 220 százalékot, már tudta, rövidesen befejezi az 5 éves tervet. Az Alkotmány ünnepi tiszteletére újabb teljesítményemlést vállalt, de terve befejezéséről nem beszélt. Meglepetésnek szánta. Augusztus 18-án már csak hat nap volt a teljesítésből hátra, 19-én három és fél nap. Akkor váratlan akadály jött közbe. Nem működött kifogásztanul a gép. Nem nyugodott addig, míg meg nem csinálta. És amire ő is olyan türemlenül várt, az augusztus 21-én délelőtt 11 órakor sikerült. Befejezte az 5 éves tervét. Az örömhír percek alatt terjedt el az üzemben. Körülfonták munkatársai, barátai gratuláltak.

Fent az emeleten, ahol a versenyfelelős székelt, egy kis papírlapon ugyanazok erről a győzelemről, lehet olvasni. Csak részletesebben, a hónapok teljesítményét is megismerve. Nem nagy ez a papírlap, de ahogy az ember a számokat átfutja, oly bizton érzi: nagy tettek vannak mögötte; a ma harcos, új társadalmat formáló emberé!

HATÁRIDŐ ELŐTT

mentel? Fogy, fogy... félóra még és megálunk...

Tóth elvtárs nehéz szavakat ropogtat. Az agyán sebesen végigvonul — akad még cement, igaz, de nem lehet dűstakodni benne... No és mi lesz az igényléssel? A 61/1. közponja talán megfeledezett róla?... Sürgetni kell, nehogy készenek, sürgelni, sürgelni... Hiszen a termelési értekezleten büszkén vállaltuk közösen a határidővidítést... Az Alkotmány-brigád kerekén 15 napot vállalt!

— Jó, jó, lesz cement, végig, amíg kell — válaszolja és sebesen morog még valamit, a központról, aztán tovább vonul... Murvai elvtárs végigpillant az Alkotmány-brigádon; ez az ő brigádja. Büszke ra. Mind a tizenkettő nagyszerűen megálja a helyét. Valamennyien tanulnak szorgalmasan, szakmailag, politikailag fejlesztik tudásukat. Az elmúlt dekádban százkilencvenegy százalékot értek el. Már régóta valamennyien sztahanovisták és rendületlenül tartják a szintet. Arról beszélnek most, hogy az egész brigád együtt, egyszerre megy üdülni. Igen, igen, ez jó, és meg kell beszélni a TI-felelőssel, aki egyébként a brigád tagja. Szóval, így lesz!

Szinte elmerül az alapárookban a tiztagú Tóth kubikos brigád. Fiatalos hévvel, kiszámított, gyors mozdulatokkal dolgoznak.

Fejük hol előbukkan, hol eltűnik, tendülő lapátjuk mintha villanna és hull, hull a föld, először lent-ről fölfelé, repül aztán alá, odébb az árok peremén túlra. Köszöntjük őket, Harsányan röppen a válasz:

— Szabadság!
— A teljesítmény?
Tóth István elvtárs, brigádvezető nem hagyja abba a munkát, pillanatra sem, mint ahogy senki sem. Pipája oldalt csúszik a száájában és akkor mondja egyszerűen, természetesen:
— Százhetvennyolc!
A fejek előbukkannak, eltűnnek, a lendülő lapátok villannak a föld hull, hull, szaporán; először fel, fel a magasba, aztán alá, az árok peremén túlra... Tóth elvtárs ekkor ezt gondolja: mi is együtt megyünk üdülni — miért csak a Murvai-brigád?

A versenytábla. A számok hivatkozva hirdetik: senki sem teljesít száz százalékon alul — épületállag az utolsó dekádban száznegyvenhárom százalék. Az utolsó dekad utolsó napja óta egy nap telt el és az eredmény máris ott ragyog a táblán — hogy történt ez?
— Egyszerű a magyarázat — mondja Szabados elvtárs munka-érdemrendes művezető. — Nálunk mindenki tudja, mi a dolga és maradéktalanul elvégzi; az építészvezető, a brigádvezető, a műszakiak, a dolgozók, mindenki. Asztalos, a normás is. Hóna-

pok óta nem volt reklamációja. Nagy segítségünkre van Juszkó elvtárs, párttitkár; mindenki becsüli, szereti az építkezésen.

Milyen eleven a termelési értekezletük is! Nincs százalékváltozás, mindenki határozottan ki-mondja: határidőcsökkentés — többtermelés! Be is tartják. A fegyelmetlenek nevét is felolvassák: Zoltai László, a Stefan-csik-brigád, Berkőczy József, Szűcs Antal — igazolatlan mulasztás...

— Miért tettétek, hogyan mertétek megtenni?! — harsan a számonkérés.

Megint ragyog a nap. Az építőmunkások meztelen felsőteste ismét csillog. A könyvű, nyári szellő ismét játszadozik...

A betonkeverő brummogása, a vibrátor vijjogása, a gépek larmája, szerszámok csengése, a harsány kiáltások egybeolvadnak egy más, újabb hanggal, a döngölő tompa hangjával... mintha a föld dűbörögne, nyögne, tán azért, mert átförmálják, átalakítják az emberek, az építők.

Munkaidő van. Mindenki dolgozik, keményen, kitarítón, lekésen, izgatottan, jókedvvel — határidő előtt...

Es mindenki tudja, hogy határidős vállalását még határidő letette előtt teljesíti, újabb időrovidítéssel...

Az építővállalat üzemi bizottsága, vezetősége miért nem szervezi meg itt, ezen a munkahelyen a tapasztalatcserét?

Papp Lajos

Ma kezdődik az első mellkassebészeti vándorgyűlés Debrecenben

A Debreceni Állami Tüdőbeteggyógyintézet új sebészeti osztályának előadótermében ma reggel fél 9 órakor kezdődik az első magyar mellkassebészeti vándorgyűlés, amelyre az ország legkiválóbb mellkassebészei jelentettek be részvételüket. Jelen lesz Drexler Miklós elvtárs, az egészségügyi miniszter helyettese, Havas András elvtárs, az OKI igaz-

gatója, Kossuth-díjas tudós, továbbá több Kossuth-díjas tanár. Megnyitót dr. Pongor Ferenc, a debreceni intézet igazgató főorvosa mond, majd megkezdődnek a három napon át tartó előadások. A debreceni mellkassebészek közül Schnitzler József Kossuth-díjas, Pongor Ferenc, Halassy Nagy Endre, Berencsy György és Fábán Sándor tartanak előadást.

VERDI: RIGOLETTO

Előadás a Lenin-park szabadtéri színpadán

A nyári opera bérlet-sorozat utolsó előadásában csütörtökön este Verdi: Rigoletto című operája került bemutatásra. A XIX. század egyik legnagyobb olasz zeneköltőjét, Verdit mélyen magával ragadta Hugo Viktor költészete. 1851-ben „Le roi s'amuse” (A király mulat) című munkáját alakította át szövegírójával, Piave-val. Rigoletto című operája céljaira, Rigoletto, a meghasonlott szívű udvari bolond, aki nevet és nevetelt, állandóan a fűszel jótésza — tragikum pedig abban nyilvánul meg, amikor maga is olyat kíván, az ellett, amelytől az élet megfosztotta.

Mantua hercege, a császárság természetű fiatal férj, az útjába akad minden virágot leszakaszt — pusztán kedvetlenségből. Udvari bolondja, Rigoletto is segíti kalandjaiban. Így kerül útjába Monterone gróf leánya is, akit Rigoletto segítségével sikerül lepecsételnie. Az őz Monterone, amikor számonkéri a hercegtől a lányt, mebecsköltsécsülett, Rigoletto kemény gúnyval kiteszül, mire Monterone borzalmas alköt szór az udvari bolondra. A császárság mantuai herceg kalandjai során szerelmes lesz egy csodás szépségű leányba, akitől születne sincs, hogy nem más, mint Rigoletto leánya — Gilda. Ezzel egyidejűleg a herceg körül lezselő udvaroncok felgyűlnek arra, hogy Rigoletto egy kertes házban egy hölgyet rejteget, de ők sem tudják, hogy a bájos leány Rigoletto gyermeke. Irigylkednek a herceg kegyeit élvező és éles nyelvével őket is állandóan ostorozó udvari bolondra, s csellel elrabolják a leányt, hogy azután a hercegnek kedveskedve, kiszolgáltassák. Mikor Rigoletto ráébred legnagyobb földi kincsére elvesztésre, bosszút esküszik ura, a herceg ellen. Szövetkeznek egy bérgyilkossal, Sparafucile-vel, hogy a herceget ellétesse láb alól. A bosszú beteljesítésének viharos estjén — miközben a bérgyilkost lesi, akinél a herceg árulójában tartózkodik — Gilda meggyözi szerelmese hűtlenségéről, megmutatva neki, a herceg szerelmeskedését a bérgyilkos nővérével, Magdalénával. Gilda lelkében tragikus konfliktus támad, bár meggyőződött a herceg hűtlenségéről, az iránta érzett szerelme továbbra is fennáll, amelyet nem képes összeegyeztetni apja iránti szeretetével. Tragikus ösztönéből vezette elszántan meggyözi a bérgyilkos házhoz, ahol kihallgatja.

lemez remekül vannak megformálva és a mű gazdagon feltelve van hálás énekeszerepekkel. A címszerep — Rigolettót — Svéd Sándor Kossuth-díjas kiváló művész énekelte. Rigoletto szerepe melynek alakítása a legnagyobb drámai baritonistákól is képességeik legmagasabb fokozását követeli — Svéd előadásában nem nyújtotta azt a drámaságot, amely rámutatott volna a hős jellemének gyűlölpontjára. Nyugodtan mondhatjuk, hogy szerepét csak élénkítette. Nem éreztük azt a feszültséget, melynek híven kellett volna visszatükröznie a leányért aggódó apa lelkiállását. Különösen élesen kitűnt ez a II. felvonás második jelenetében, amikor Rigoletto kétségbeesett utolsó kísérletet tesz elvesztett leányá megmentésére és sruva megadódva kéri az „urakat”, könyörüljenek rajta.

A közönség körében, akiknek nagyrésze üzemi dolgozó volt, és csak most kezdenek az opera felé fordulni — általános nemtetszést váltott ki, hogy Svéd Sándor szerepét olaszul énekelte, amely zavartól tagadtul megérte. Mindezeket túl azonban hatalmas szépségű baritonjával feledtetve alakította árnyoldalait.

Gilda szerepét Gyurkovits Mária, Kossuth-díjas éremes művész gyönyörű hanggal és bravúros technikával énekelte. Előadása tökéletesen jelezte ki Gilda érintetlen tiszta szerelmét és az apa iránti szeretetét. Különösen szép volt az első felvonás — változás utáni — e-dúr áridója és a III. felvonás zárójelenete, amely híven tükrözte vissza a haldokló önvádját.

Fehér Pál, a mantuai herceg szerepét nem jómadcsolta féltéletes hűséggel hangja néha fájólyosan, néha pedig nem a leglétszababban hangzott.

Különösen állította elénk Monterone szerepét Tóth Lajos. Sparafucilet Benze Miklós és Magdalénát Patányi Klára. A MAV filharmonikusok zenekara Rubányi Vilmos vezetésével tökéletesen, jegyzelmzett összjátékkal tolmácsolta Verdi muzsikájának mondanivalóját. Tempóban, dinamikában és színházban egyformán kitűnően dolgoztak. Kifogástalanul éreztették a mű ellentétes jellegű megoldásait.

NÉMETHI ÉVA

Mozik műsora

BEKE: ma d. e. 11 órakor 1 forintos helyárrakkal: Es felkel a nap, d. u. 3. 5. 7. 9 órakor Utolsó éjszaka. Hétfőn fél 5, fél 7. fél 9 órakor: Utolsó éjszaka. VIG: ma délelőtt 11 órakor 1 forintos helyárrakkal: Holnap felé. délután 3, 5, 7, 9 órakor kettős műsor: Ruszlán és Ludmilla, Jubileum. Magyarul beszél. Hétfőn: fél 5, fél 7, fél 9 órakor: Holt ösvény titka. METEOR: ma délelőtt 11 órakor 1 forintos helyárrakkal. Hétfőn délután 2, 4, 6, 8 órakor: Utolsó éjszaka. Hétfő: fél 4, fél 6, fél 8 órakor: Holt ösvény titka. KERT ma fél 7, fél 9 órakor Nagy koncert. Hétfő: este fél 7 órakor: Szevasztjopól hősel. HIRADO: ma délelőtt 11. délután 4, 6, 8 órakor: Cirkusz porondján. Hétfő: 4, 6, 8 órakor: Cirkusz porondján.

Darvas József közoktatásügyi miniszter

az első tanítási napon, kedden reggel 8 órakor üdvözlő beszédet mond a Kossuth rádióban.

Az Élet és Tudomány ankétja

Az Élet és Tudomány népszerű természettudományi lap ma délelőtt 11 órakor a Déri Múzeum előadó termében ankétot rendez. Az ankétot megbeszélésre kerül minden a lappal kapcsolatos problémára kritika és kivánság formájában. Az ankétot a lap szerkesztőségének belső munkatársa, Nagy Tibor vezeti.

HIREK

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS: Valamivel több felhő, néhány helyen, elsősorban nyugaton záporos, zivatar, mérsékelt déli, délnyugati szél. A meleg tovább tart.

A POSTAÜGYI MINISZTERIUM közli, hogy szeptember 7-én a II. bányásznap alkalmából 60 filléres és egy forintos „II. bányásznap” bélyegsorozatot hoz forgalomba. Ezzel egyidejűleg Budapest főpostája, Debrecen 1., Miskolc 1., Pécs 1., Sopron 1., Szeged 1. és Sztálinváros 2. elsőnap bélyegzőt használ.

BALETTISKOLÁBA beiratkozás Bacso Alexandránál szeptember 1., 2. 3.án délelőtt Vöröshadsereg 7. I. második ajtó. Fejes Evánál, ugyanakkor: Hatvan u. 31.

VASUTASOK Szakszervezete Nyugdíjas Csoportja folyó évi szeptember 1-én, hétfőn 9 órakor a „Béke” moziban taggyűlést tart. (x) BIHÁRY Gizella zenetanárnőnél beiratkozás zongora, solmizáció, cimbalom tanzakra, Faragó u. 8. (x)

KÜLÖNVONAT indul szeptember 7. Miskolc-Lillafüredre. Résztvevői díj: 26.80 Ft. Jegyek: az IBUSZ-nál válthatók. (x)

A HÁZTÖMBBIZALMI TITKÁRSÁG kéri az utcabizalmi elvtársakat, hogy az adóhivatal pénzügyi osztályától hozzájuk kikézsbesített biztosiási nyomtatványokat az ingatlan, tulajdonosokk sürgősen kézbesítsék ki és figyelmeztessék a tulajdonosokat, hogy azt 48 órán belül pontosan állítsák ki és küldjék vissza a pénzügyi osztálynak.

KABA közleg közhírre teszi, hogy legközelebb országos állat és kirakodó vásárt 1952 szeptember 10-én tart.

AZÓK A FELNŐTTEK, akik az elemi vagy népskola negyedik osztályát elvégezték, most az általános iskola ötödik, hatodik osztályában folytathatják tanulmányukat a csapó, kertül állami általános iskolában (Jász u. 80).

KOMADIBAN a központi áll. iskolában, a Kendergyárban és a Dobai pusztán a dolgozók esti iskolája indul. Jelentkezni minden dolgozó, aki 16. évet betöltötte.

DOLGOZÓK ÖVONÓKÉPZÉSÉBE felvételre jelentkezés hétfő, szerda, péntek 5-6-ig. Szent Anna u. 28.

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szobát keresek magános férfi részére azon naira, vagy nyolcadikára. Ajánlatot leveleiben Kis. marja, Bocskai u. 27.

FÉRFI kvártélyos felvételre Cserepes u. 16. sz. TÖBB jömnőségű téglá eladó. Színház átjárójánál. GYERMEK nappali gondozást, felhőnemű varrassát, stoppolást vállalok. Fűvészkert u. 20.

MINDEN munkát végző szerénygényű hávezetők. nő (tözfőző) keres falura idős értelmű. Tavassy Zoltán, Ujcsanak.

PACSIRTA u. 21. sz. ház eladó. Érdeklődni Ingatlanközvetítő Vállalatnál. ELADÓ egy világvevő rádió, egy gyermek sport. kocsis és egy hibás varrógép Vöröshadsereg útja 19 fsz. 12.

ELCSERELEM kétszobás Kolóniai lakásomat városi egyzobás, konyha speizos sertéstartásos lakással. Érdeklődni Vagyongyár. — Nagy Gábor V. szersz. lakos.

KONYHASZTAL, hokedlik, székek, mosdó deszka eladó, Dimitrov u. 32. sz.

ELADÓ Szabolcs u. 37. gyűmölcsösöskert. Értekezni Berezédi u. 38. Kétszobás 200-as Ardie motorkerék pár jóállapotban eladó Vágóhíd u. 10/c.

FÉHÉR csempé, faanyagok, kisasztal, székek, ablakok, virágállvány, márványlap eladó. Sziv u. 2.

TELE rekamié eladó, Csokonai u. 37. sz.

A Szovjetunió férfi és női csapata nyerte a röplabda világbajnokságot

Befejeződtek Moszkvában a férfi és női röplabda világbajnokság küzdelmei. A világbajnoki címet, mint az várható volt a mezőnynek valóban legjobb két együttese, a szovjet férfi és női röplabdázók szerezték meg.

Végeredmény: Férfiaknál: 1. Szovjetunió, 2. Csehszlovákia, 3. Bulgária, 4. Románia, 5. Magyarország, 6. Franciaország. Nőknél: 1. Szovjetunió, 2. Lengyelország, 3. Csehszlovákia, 4. Bulgária, 5. Románia, 6. Magyarország.

Ma Debrecenben: D. Lokomotív—Vasas BVK

Az NB II mai fordulójában a D Lokomotív az NB II. egyik legjobb csapatát, a Vasas BVK-t fogadja, amely az elmúlt idényben mindhárom debreceni együttes ellen győzelmet aratott. Ma a D Lokomotív nem indul esélyesként a küzdelemben, mert két játékosának, Czibalmosnak és Tiszának a játékjogát felfüggesztették. Előreláthatólag ez a csapat rajtot: Nagy (Keszkeny) — Sándor, Rátkai, Gellér — Hlédvél, Körösi — Molnár, Kaczor, Imri, Mór, Béres (Váradi). A mérkőzés fél 5 órakor kezdődik.

A D. Honvéd ma Miskolcon a győzelem reményében veszt fel a küzdelmet az M. Lokomotív ellen. A Dózának Budapestben nehezebb dolga lesz a Bp. Lokomotívval szemben.

DEBRECEN MAI SPORTMŰSORA

LABDARUGÁS: D. Lokomotív pálya fél 3 óra; D. Lokomotív II—Biharkeresztes Lokomotív. — Fél 5 óra: D. Lokomotív—Vasas BVK (NB II). Kínzsi pálya 8 óra: D. Kínzsi—D. Petőfi.

USZÁS: Nagyerdei uszoda, 8 óra: Uszó postavás, melyen mindenki résztvehet.

SAKK: D. Vörös Meteor székhat, (Vöröshadsereg útja 26.) 8 óra: Debrecen—Miskolc férfi visszavágó verseny 12 táblán.

KERÉKPÁR: Nyíregyházi országút, 7 óra: Béke Kupa pontszerző verseny Rajt és cél a Népfürdő előtt.

LOVAGLÁS: Böszörményi-úti technikum pályája, délután 2 óra: A megyei bajnokság harmadik napja.

DÖNTETLENÜL VÉGZÖDÖTT A HELYI RANGADÓ

Tegnap délután három megyei bajnoki labdarúgó mérkőzést játszottak Debrecenben. A D. Előre győzelmű közönség előtt 4:0 (2:0) arányban nyert a Berettyóújfalui Vörös Meteor ellen. A Stadionban a D. Postás nagy meglepetésre 1:0 (1:0) arányban vereséget szenvedett a Hajdúszoboszlói Pelőfi csapatától. Az egyetlen gólt Nagy rúgta.

Közel 2000 néző előtt került sorra a helyi rangadó, amelyen a D. Epitók közelebb állt a győzelemhez. A győzelem bíráskodó Széll (Szolnok) játékvezető irányításában, miatt a játék a mérkőzés vége felé eldurvult és Balogh (Bástya) a kiállítás sorsára került. Eredmény: D. Epitók—D. Bástya 1:1 (1:0). Góllövők: dr. Dibácz, ill. Balogh. Kírtótek: Mezei, Farkas, Szilágyi II., ill. Gere, Fényi és Sándor.

NAGY KÜZDELMEK A MEGYEI LOVASBAJNOKSÁGON

Pénteken kezdődtek meg Hajdú-Bihar megye lovasbajnokságai a debreceni Mezőgazdasági Technikum Böszörményi-úti telepén.

Eredmények: Középszintű díjugratás: 1. Horváth László (D. Honvéd) és nevé lován 0:41 mp. 2. Németi János (D. Mentelep) Obsitos. 0:41. 3. Molna Ferenc (D. Mentelep) Nyíregyháza, 0:41. Megyei magasugratás: bajnokság: 1. Molnár Ferenc (D. Mentelep) Shagya

KET rendes férfi albert felvételt, horgolt nagy függőny és spór eladó, Mester u. 1. szuterin.

ELADÓ egy zománcos tűzhely, nagy máza sülyökkel. Dugovics u. 11. Szabadság-útból.

TIZENKETSZEMÉLYES porcellán étkezészet eladó. Tompa Mihály u. 8.

KIS női Singer varrógép eladó, Csapó u. 19., kapu alatt jobbra.

AKVARIUM eladó, Darabos u. 22.

EGY fél háló és egy csempé tűzhely eladó. Keresztel u. 51.

HOSSZU zongora eladó, Mester u. 30.

REKAMIEK, szelönök fotelek, matracok, kártya zott székek olcsón eladók. Péterfia 58.

SEGÉDMUNKÁSOKAT vasbetonszerelőket és betonozómunkásokat azonnal felvesz, épületelemgyártásra átképez. Épület-elemgyár, Budapest, XI. Budapesti út 78. Jelentkezni a helyszínen. Vidékieknek szállás biztosítva. AH FELHÍVÁS! Debrecenből elküldözni szándékozók, továbbá akik helybeli családtagjaikkal össeküldözni kívánának, átadó lakásukat ajánlják fel vállalatunknak. Az IBUSZ iroda felkéri azt az utast, aki augusztus 28-án Budapestre gyorsvonattal párnás menetérti jegyfűzetet váltott, hogy 18844.5t. sz. jegyeit jutalom ellenében adja fel az IBUSZ-nál.

VILÁGVEVŐ rádió eladó. Dimitrov u. 16.

Non., 170 cm. 2. Kocsor László (D. Mentelep) Ivánc 2, 160 cm. 3. Németi János (D. Mentelep) Obsitos, 150 cm. — Magasugrás, nyilvános szám: 1. Bujdosó Sándor (HLT iskola) Erdék, 2. Vigh Ferenc (HLT iskola) Foxterrier, 3. Molnár Ferenc (D. Mentelep) Shagya Non. — Megyei könnyűsúlyú díjugratás: 1. Szutyák János (Ohat) Eladó, 0:33 mp. 2. Bíró Miklós (D. Mentelep) Sigiari, 0:34. 3. Sári János (Ohat) Buják, 0:34.1. — Megyei távolugró bajnokság: 1. Sajben Pál (D. Mentelep) Kuh, Zaid 6.50 m. 2. Kocsor László (D. Mentelep) Ivánc 2. 5.50 m. 3. Béke Ferenc (Ohat) Agár.

A MAGYAR RÁDIO

ma este 19 óral kezdettel helyszíni közvetítést ad hangképekben a Bp. Honvéd—Salgótarjáni Bányász és Bp. Bástya—Csepeli Vasas NB I. labdarúgó mérkőzésről.

HAJDÚ-BIHAR MEGYE KEZELABDA CSAPATAI BIZTOSAN NYERTEK

Tegnap este villanyfény mellett bonyolították le Hajdú-Bihar megye —Békes megye férfi és női kézilabda mérkőzést. Férfi csapatunk Takács (6) G. Nagy, Schwaja (4-4), Kovács, Kiss Peskó (3-3), Katkó (2), Hamza góljával 26:11 (15:6) arányban nyert. Női együttesünk 9:4 (3:3) arányban győzött. A gólokát Kozma (4), Mák (3), Miklet (2) dobta.

RÜVID SPORTHIREK

Szombaton délután játszották le a Bp. Vasas—Bp. Kínzsi NB I-es labdarúgó mérkőzést, amely 0:0 arányban döntetlenül ért véget. — Ma Hajdú-Bihar férfi és női röplabda válogatottja Békéscsabán Békes megye válogatottja ellen mérkőzik.

NEPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Biharmegyei Pártbizottságának lapja. Felelős szerkesztő: KAPUSI ERZSEBET. Felelős kiadó: BARCSI GYULA. Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-u. 3. Telefon: 42-54 és 48-40. Kladóhivatal: Vöröshadsereg-útja 16. Alföldi Nyomda telephely

SZÉP nagy telerekamie eladó Miklós u. 43., három csementés. DIOHÁLO, ebédli, konyhabútor eladó, Markotányos u. 16.

ELADÓ Olajtűz 36. sz. ház azonnal beköltözhető. SZÉP kombinált bútor, konyhabútor, zománcos tűzhely, rádió elkötöztes miatt sürgősen eladó, Darabos u. 16.

KOMBINÁLT dióbútor, 8 darabból eladó, Péceli u. 3. sz.

VARGAKERT K. Tóth u. 5. sz. alatt téglá van eladó.

ELCSERELEM nagy konyhakertes, jószágtartós szobámat, kisebb szoba-konyhával bármelyik településben, Szabadságtelep, Karam u. 12. volt Halasi utca.

TEGNAP a zsidógabon 100 forintért eladott, ellopott óramat vétélár visszafizetése ellenében Dimitrov u. 47. sz. alá hozza visszamer a vásárló személye ismeretes.

KOMÉVES, asztalos és ács szakmunkásokat azonnal hatályal felvezetünk. Ajánlkozók munkakönyvvel jelentkezzenek Tiszántúli Áramszolgáltató Vállalat, Kossuth u. 39. AH

AZ OSZH Hajdú-Bihar megyei Kirendeltsége azonnala felvesz műszaki képzettségű építész, vagy technikus, vagy agrónómus. Jelentkezés részletes önéletrajzzal: Debrecen, Vöröshadsereg útja 12. sz.

IX. ÉVFOLYAM 2

a begyűl

Irta: Tatár

A kenyérszaga, Hajdú-Bihar megye rásztságnak ültet derekasan kivette harci tapasztalata nyájunk számára. paszlatokat fel fogjuk használni az adási munkák a begyűlés további győzelmes harcába

Hogy jó irányba hogy vannak kor nyeknk, ezt bizony dolgozó parasztsá mint 85 százaléka cseplőgéptől teljes kötelezettségét. Tó tész 100, 3550 do pedig 110 százaléka tette gabonabeadást. Akadtak olyan rászok, mint Szik (ordai) J holdas, az Szarvas János újjá aki 930 százalékra adását. Az eredmény a tanácsszeresük van.

Rákosi elvtárs a gresszusán ezzel a következőket mond: övése tününk ve de különösen a tő zeli mozgalom

örösi fejedai haru parátusra, elsősorba ársai, megyei tan minden módon erő államapparátust, foglyelmét szaktudás az éberséget, az a harcol az államgép hűvő ellenség, a szabólás ellen...

A kenyérszaga a mutatják, hogy pá gével sikerült márnészerveinkben megszilárdítani, legfőbb helyen bót az osztályellenesség mesterkedésével sz nyitja ezt az a 34 kényes augusztus 20 nyunk innepére, p tésével mozgósított dolgozó parasztsága szabaddiacot. A jök kel emelni Ujjaz a községben egyetb sem volt, mindenki től teljesítette bead ségét. Az állandó b jei, aktívaj cbeszél den dolgozó paraszácstagok állandók gok maguk jártak aban. A többi életjár hasonló módszerek sikerreiket.

A helyes begyűjté mellett rászok szem nyosságokat is, am bák leplezése sorá teljesítő községbebtünk Derecske köz termelő közül 1150 volt. Az állandó b működött. Elnöke S elnökhelyettese Po sem teljesítette bead ztséget, úgyhogy